

(Ministru kabineta
2022. gada 23. marta
rīkojums Nr. 201)

Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2021./2022. gadam

Rīga, 2022

Saturs

Izmantotie saīsinājumi	3
I. Kopsavilkums	5
II. Esošās situācijas raksturojums	5
III. Pārskatu sniegšanas un novērtēšanas kārtība	8
IV. Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2021./2022. gadam	9
1. rīcības virziens - Neregistrēta saimnieciskā darbība	9
2. rīcības virziens - Nedeklarēta nodarbinātība un neuzrādīta darba samaksa	18
3. rīcības virziens - Neuzskaitīti darījumi un nelegāla preču aprite	24
4. rīcības virziens - Skaidras naudas neuzskaitīta un nekontrolēta aprite	33
5. rīcības virziens - Nodokļu nomaksas veicināšana	36

Izmantotie saīsinājumi

ĀM	Ārlietu ministrija
BICEPS	Baltijas Starptautiskais ekonomikas politikas studiju centrs
BVKB	Būvniecības valsts kontroles birojs
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DRN	Dabas resursu nodoklis
DNKA	Drošības nozares kompāniju asociācija
DPA	Drošības profesionāļu asociācija
EK	Eiropas Komisija
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
FICIL	Ārvalstu investoru padome Latvijā
FID	Finanšu izlūkošanas dienests
FKTK	Finanšu un kapitāla tirgus komisija
FM	Finanšu ministrija
IAUI	Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija
IeM	Iekšlietu ministrija
IeM IC	Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKVD	Izglītības kvalitātes valsts dienests
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KM	Kultūras ministrija
KP	Konkurences padome
LAD	Lauku atbalsta dienests
LB	Latvijas Banka
LBAS	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
LDBA	Latvijas Drošības biznesa asociācija
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija
LĢIA	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra
LM	Labklājības ministrija
LTRK	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
LUA	Latvijas Ugunsdrošības asociācija
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LZP	Latvijas Zinātnes padome
MK	Ministru kabinets
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
NILLTPFN	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVD	Nacionālais veselības dienests
NVO	Nevalstiskās organizācijas
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SM	Satiksmes ministrija
SPRK	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
TM	Tieslietu ministrija

VADDA	Veselības aprūpes darba devēju asociācija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrija
VDD	Valsts drošības dienests
VDI	Valsts darba inspekcija
VI	Veselības inspekcija
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VM	Veselības ministrija
VP	Valsts policija
VRS	Valsts robežsardze
VSAOI	Valsts sociālās obligātās apdrošināšanas iemaksas
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD	Valsts vides dienests
ZM	Zemkopības ministrija
ZVA	Zāļu valsts aģentūra

1. Kopsavilkums

Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2021./2022. gadam (turpmāk – plāns) ir izstrādāts, lai turpinātu valsts pārvaldes iestāžu sadarbību, mērķtiecīgi veicot pasākumus noteiktas ēnu ekonomikas problēmas mazināšanai un ierobežojot ēnu ekonomiku kopumā.

Plānā 2016.–2020. gadam ietverto uzdevumu izpilde ir devusi pozitīvu rezultātu ēnu ekonomikas mazināšanai, tomēr Covid-19 pandēmijas izraisītās sekas, jaunu komercdarbību formu rašanās, digitālās vides izmantošana komercdarbībā, pieaugošie kibernoziēdzības riski, kā arī citi faktori nosaka nepieciešamību meklēt jaunus veidus mērķtiecīgu pasākumu īstenošanai, kuru rezultātā tiktu panākts noteikts un izmērāms efekts ēnu ekonomikas samazinājumā kopumā vai noteiktā tautsaimniecības nozarē. Plāns ir veidots, ievērojot šādus nosacījumus:

- ēnu ekonomiku veicinošu faktoru (cēloņu) identificēšana un novērtēšana konkrētas problēmas risinājumam;

- iesaistīto iestāžu mērķtiecīgi īstenoti pasākumi noteiktu faktoru ietekmes mazināšanai.

Ņemot vērā mūsdienu mainīgo vidi, identificējot nodokļu nomaksas riskus un jaunus ēnu ekonomiku ietekmējošus faktorus, vienmēr pastāv iespēja īstenot pasākumus paralēli apstiprinātajam plānam, iekļaujot tos citos plānošanas dokumentos.

II. Esošās situācijas raksturojums

Ministru kabineta 2019. gada 7. maija rīkojuma Nr. 210 “Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” 12.2. punkts paredz turpināt īstenot pasākumus ēnu ekonomikas ierobežošanai, prioritāri īstenojot pasākumus nodokļu samaksas uzlabošanai un godīgas konkurences veicināšanai tautsaimniecības nozarēs ar augstāko ēnu ekonomikas risku, lai sekmētu ekonomisko izaugsmi tautsaimniecībā kopumā. Ēnu ekonomikas īpatsvara samazināšana ir prioritārs uzdevums, kas ir svarīgs, lai nodrošinātu sabiedrības labklājības līmeni un sekmētu tautsaimniecības attīstību, tāpēc ir jāturpina īstenot valsts politiku ēnu ekonomikas ierobežošanā, veicinot iestāžu sadarbību un nostiprinot to Plānā. Kopējo pasākumu īstenošanas darba rezultātā ir noteikts sasniedzamais mērķis 2022. gadā Latvijā sasniegt Eiropas valstīs esošās ēnu ekonomikas īpatsvara vidējo rādītāju.

Saskaņā ar Latvijas pētnieku Dr. A. Saukas un Dr. T. Putniņa pētījumu ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā 2020. gadā bija 25,5 % no IKP, savukārt saskaņā ar austriešu ekonomikas profesora Dr. F. Šneidera pētījumu ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā turpināja samazināties un 2019. gadā tas veidoja 19,9 % no IKP¹, bet vidējais ēnu ekonomikas īpatsvars Eiropas valstīs – 16,3 % no IKP.

Jānorāda, ka dažādu pētījumu dati sniedz atšķirīgu novērtējumu par ēnu ekonomikas apmēriem Baltijas valstīs. Tā piemēram, Latvijas pētnieku Dr. A. Saukas un Dr. T. Putniņa pētījumu dati konsekventi norāda, ka Latvijā ēnu ekonomikas īpatsvars ir lielākais Baltijā. Turpretim, saskaņā ar pazīstamā pētnieka, Lincas universitātes profesora Dr. F. Šneidera pētījuma datiem 2019. gadā ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā ir mazākais starp Baltijas valstīm: Latvija – 19,9 %, Lietuva – 21,9 %, Igaunija – 22,1 % (dati par 2020. gadu nav pieejami). Pamatojoties uz Dr. A. Saukas pētījuma rezultātiem 2020. gadā Latvijā nozīmīgākā ēnu ekonomikas komponente ir “aploksņu algas”, kas veido 46,9 % no kopējās ēnu ekonomikas, savukārt neuzrādīto ienākumu un neuzrādīto darbinieku komponente attiecīgi veido 29,9 % un 23,2 %. Augstākais ēnu ekonomikas apjoms Latvijā 2020. gadā, pamatojoties uz Dr. A. Saukas pētījumu, ir būvniecības nozarē – 28,7 %, vairumtirdzniecībā – 25,3 %, pakalpojumi – 24,9 % un

¹ Lincas Universitātes profesora Dr. F. Šneidera pētījums “Latest developments of the Shadow economy in the Baltic countries: What are the major causes and what could be done?”, September 2019, https://www.llri.lt/wp-content/uploads/2019/09/Shadow-Economy_Baltic_Countries_September_finalLONGPDF.pdf

mazumtirdzniecībā – 23,9 %.² Izvairīšanās no nodokļu nomaksas un PVN krāpšana ir aktuāla problēma un tās risināšana ir iekļauta FM, VID un citu valsts institūciju ikdienas darba kārtībā, jo gan izvairīšanās no nodokļu nomaksas, gan PVN krāpšana rada būtiskus zaudējumus valsts budžeta ieņēmumiem, negatīvu iespaidu uz valsts ieņēmumiem nodokļu iekasēšanas jomā un vienlaikus ietekmē valsts tautsaimniecību un sabiedrības labklājības kvalitāti (izglītības, veselības, sociālās aizsardzības u.c. jomās).

Ēnu ekonomika sevī ietver dažādas komponentes, sākot ar legālām darbībām, kas tiek īstenotas nelikumīgi, līdz pat nelegālām darbībām. Ēnu ekonomikas komponentes ir “aplokšņu algas”, līdzekļi, kas iegūti vedot dubulto grāmatvedību un izvairoties no nodokļu nomaksas, noziedzīgi iegūti līdzekļi, kas iegūti no kontrabandas, aizliegtu preču tirdzniecības u.tml. Ekonomikas neuzskaitītā daļa ietver arī pavisam ikdienišķas darbības – dzīvokļa izīrēšanu bez līguma un ienākumu uzrādīšanas, samaksu par dažāda veida pakalpojumiem skaidrā naudā, kases čeka neizsniegšanu veikalā vai tirgū u.c.³

Ņemot vērā, ka “aplokšņu algas” ir viena no būtiskākajām ēnu ekonomikas komponentēm, VID 2020. gadā tika veikts ikgadējais novērtējums par to, kā mainījies situācija valstī nedeklarēto darba ienākumu jeb “aplokšņu algu” jomā. Kā rāda dati, tad nedeklarēto darba ienākumu īpatsvars komercsektorā Latvijā vēl joprojām ir augsts – pēc VID aplēsēm 2018. gadā “aplokšņu algās” tika izmaksāti apmēram 17,5 % no kopējiem darba samaksas ienākumiem, savukārt 2019. gadā – 17,3 %, kas nozīmē, ka samazinājums nebija būtisks.

Saskaņā ar VID veikto nodokļu plaisu novērtējumu 2019. gadā, PVN plaisa ir 7,1 %. Salīdzinot ar 2018. gadu (10,2 %), PVN plaisas īpatsvars samazinājies par 3,1 procentpunktu, kas absolūtā izteiksmē ir 75 milj. *euro*. 2019. gadā VSAOI plaisa no nedeklarētās darba samaksas ir 17,18 % un, salīdzinot ar 2018. gadu (17,29 %), tā samazinājusies par 0,11 procentpunktiem. Savukārt IIN plaisa 2019. gadā ir 17,27 % un, salīdzinot ar 2018. gadu (17,40 %) tā samazinājusies par 0,13 procentpunktiem.⁴

Latvijas tautsaimniecība Covid-19 krīzes ietekmē piedzīvo ekonomikas samazināšanos. 2020. gadā IKP samazinājās par 3,6 % salīdzinājumā ar 2019. gadu. Attīstības tendences nozarēs nav bijušas vienmērīgas, tostarp ražojošo nozaru pievienotā vērtība 2020. gada laikā pieaugusi par 0,4 %, bet pakalpojumu nozaru pievienotā vērtība samazinājās par 4,8 %.

Arī darba ņēmēju skaita samazinājums un bezdarbnieku skaita palielinājums saistāms ar valstī ieviesto ārkārtējo situāciju sakarā ar Covid-19 izplatību. 2020. gadā 78,7 tūkstoši iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 74 gadiem bija bezdarbnieki, liecina CSP darbaspēka apsekojuma rezultāti. Salīdzinot ar 2019. gadu, bezdarbnieku skaits ir palielinājies par 17,4 tūkstošiem jeb 28,4 %. Pērn bezdarba līmenis Latvijā bija 8,1 %, kas ir par 1,8 procentpunktiem augstāks nekā 2019. gadā.

Jāatzīmē, ka Covid-19 pandēmija ir ieviesusi izmaiņas arī valsts fiskālajā situācijā, samazinājušies ir ieņēmumi budžetā. VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2020. gadā bija 9,86 miljardi *euro* un, salīdzinot ar 2019. gadu, tie ir nedaudz mazāki – par 0,05 miljardiem *euro* jeb 0,5 %, ko ietekmēja ieviestie pasākumi Covid-19 izplatības ierobežošanai, sākot ar 2020. gada 12. martu, liekot atsevišķām nodokļu maksātāju grupām būtiski ierobežot vai pilnībā apturēt savu saimniecisko darbību. Lai gan ārkārtējā situācija tika atcelta, atsevišķi ierobežojumi tika saglabāti un no 9. novembra atkārtoti izsludinātā ārkārtējā situācija turpina ietekmēt nodokļu maksātāju ekonomisko aktivitāti.

Neapšaubāmi, ka ēnu ekonomikas izpausmes risku būtiski palielina ar Covid-19 vīrusa izplatību saistītās sekas, ietekmējot finanšu stāvokli noteiktās tautsaimniecības nozarēs un valstī kopumā. Covid-19 izraisītā ietekme uz ekonomikas attīstību veicina bezdarba pieaugumu, kas savukārt var veicināt darba meklētāju toleranci, pieņemot piedāvājumus atalgojuma samaksai “aplokšņu algās”. Savukārt, uzņēmumu darbības apgrozījuma samazināšanās, finanšu līdzekļu trūkums un citi apstākļi var veicināt darbības nolūkā izvairīties no nodokļu nomaksas vai iesaistīties nodokļu optimizācijas “shēmās”. Tāpēc visām nozaru ministrijām savā kompetencē esošajās tautsaimniecības nozarēs, kuru darbību ir ietekmējuši Covid-19

² Pētījums “Ēnu ekonomikas indekss Baltijas valstīs 2009.-2020. gadā”, SSE Riga Ilgtspējīga biznesa centrs, A. Sauka, T. Putniņš. https://www.sseriga.edu/sites/default/files/2021-06/SSERiga_Enu_ekonomikas_indekss_2009-2020_1.pdf

³ Nacionālais NILLTPF risku novērtēšanas ziņojums par 2017. – 2019. gadu;

⁴ Nodokļu plaisu 2019. gada novērtējums, VID <https://www.vid.gov.lv/lv/par-2019-gadu>

krīzes dēļ ieviestie ierobežojumi, ir nepieciešams veikt ierobežojumu rezultātā radušās ietekmes uz noteiktas tautsaimniecības nozares darbību izvērtējumu, novērtējot risku un veidus nozares komercdarbības darbībai “ēnu ekonomikā”, kā arī plānot un veikt pasākumus ierobežojumu rezultātā radītās ietekmes mazināšanai un novēršanai. Turklāt, lai novērstu koronavīrusa pandēmijas radīto kaitējumu ekonomikai un sociālajai jomai, stimulētu Eiropas atgūšanos, kā arī aizsargātu un radītu darbavietas, EK ir ieviesusi vērienīgu Eiropas atveseļošanas plānu. Būtiska daļa no Eiropas atveseļošanas finansējuma tiks novirzīti Atveseļošanas un noturības mehānismam (*Recovery and Resilience Facility*) – jaunai EK centralizēti pārvaldītai budžeta programmai, kuras mērķis ir atbalstīt reformas un investīcijas, īpaši, kas saistītas ar pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku, kā arī mazināt krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi. Ņemot vērā to, ka pandēmijas izraisīto seku ietekmes mazināšanai nozaru ministriju pieteiktiem pasākumiem ir nepieciešams valsts budžeta līdzfinansējums, piesakot pasākumus Atveseļošanas un noturības mehānisma finansējuma saņemšanai, nozaru ministrijām ir ieteicams iesniegt priekšlikumus pasākumiem ēnu ekonomikas apmēra mazināšanai un papildus nodokļu ieņēmumiem, ko sniegs pandēmijas ietekmē cietušām nozarēm sniegtais atbalsts.

Tāpat, lai rastu jaunus risinājumus un pieeju ēnu ekonomikas ierobežošanas pasākumiem, aktīvāk ir jāizmanto tautsaimniecības nozaru ekspertu atbalstu un arī pavisam jaunu Latvijā rosinātu pieeju – zinātniski pētnieciskā darba rezultātus.

2020. gadā FM uzsāka darbu pie valsts pētījumu programmas “Ēnu ekonomikas mazināšana ilgtspējīgas ekonomikas attīstības nodrošināšanai” īstenošanas. Viens no pētījumu programmas uzdevumiem ir novērtēt ēnu ekonomikas ietekmējošos faktorus tautsaimniecības nozarēs ar nozīmīgāko finanšu ietekmi (t.sk. nozarēs, kas ir skartas Covid-19 krīzē), kā arī sniegt pamatotus un ar finanšu ietekmi novērtētus rīcībpolitikas ieteikumus ēnu ekonomikas mazināšanai.

Ir jāatzīmē, ka nozaru ministrijās ir nepieciešams vairot iniciatīvu sadarbīties ar noteiktu tautsaimniecības nozaru organizācijām (uzņēmējiem, kas godīgi pilda savas saistības pret valsti), lai identificētu ēnu ekonomiku veicinošus faktorus un rastu risinājumus to ietekmes mazināšanai, sadarbojoties vairākām nozaru ministrijām un iestādēm. Vienlaikus secināms, ka nozaru ministrijām ir jāpaplašina savs redzējums par ēnu ekonomikas izpausmēm, faktoriem un nozares problēmām, ņemot vērā uzņēmēju organizāciju sniegto informāciju un aprēķinus par ēnu ekonomikas īpatsvaru. Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāna stratēģiskam mērķim ir jāklūst par nozaru ministriju un valsts iestāžu integrētu un mērķtiecīgu darbību, identificējot un novērtējot ēnu ekonomiku veicinošus faktorus nozares politikās un ministriju atbildības darbības jomās, īstenojot rīcībpolitikas pasākumus identificēto faktoru ietekmes mazināšanai.

Apkopojot iepriekš minēto, efektīvizējot un mērķtiecīgi pilnveidojot cīņu ar izvairīšanos no nodokļu nomaksas, **noteikt “aplokšņu algu” maksāšanas ierobežošanu kā plāna darbības prioritāti turpmākajiem diviem gadiem.**

“Aplokšņu algu” mazināšanai veicami pasākumi attiecībā uz nelegālas izcelsmes skaidras naudas izcelsmes avotiem katrā specifiskā tautsaimniecības jomā, tādēļ nozaru ministrijām sadarbībā ar noteiktas tautsaimniecības nozares ekspertiem (asociācijām, biedrībām u.c.) **jāidentificē apstākļus un faktorus, kuri sekmē neuzskaitītu skaidras naudas līdzekļu izcelsmi un tālāku apriti, t.sk. “aplokšņu algu” izmaksas.**

Plāna struktūra ir veidota kā **rīcības virzieni risku un iespēju mazināšanai skaidras naudas līdzekļu izcelsmei**, kura tiek maksāta nedeklarētā un grāmatvedībā neuzskaitītā veidā – “aploksnēs”. “Aplokšņu algu” cēloņu izskaušanai, nevis cīņai ar sekām, plānā noteikti **pieci rīcības virzieni:**

1. Neregistrēta saimnieciskā darbība;
2. Nedeklarēta nodarbinātība un neuzrādīta darba samaksa;
3. Neuzskaitīti darījumi un nelegāla preču aprite;
4. Skaidras naudas neuzskaitīta un nekontrolēta aprite;
5. Nodokļu nomaksas veicināšana.

Atkarībā no apzinātiem Ēnu ekonomiku ietekmējošiem faktoriem un rastiem risinājumiem to ietekmes mazināšanai, lai aktivizētu visu nozaru ministriju līdzdalību Ēnu ekonomiku veicinošu faktoru identificēšanā un novērtēšanā, kā arī sniegtu priekšlikumus Ēnu ekonomikas mazināšanai tautsaimniecības nozarēs, t.sk. Covid-19 pandēmijas radīto seku mazināšanai:

1. visas nozaru ministrijas līdz 2021. gada 1. jūnijam sadarbībā ar nozares ministrijas atbildībā esošo tautsaimniecības nozaru ekspertiem apzināja Ēnu ekonomiku veicinošus faktorus un sniedza FM priekšlikumus Ēnu ekonomiku mazinošiem pasākumiem noteiktā nozarē un tautsaimniecībā kopumā;
2. FM apkopoja iesniegtos priekšlikumus, izvērtēja tos kopsakarā ar citiem priekšlikumiem un papildināja Ēnu ekonomikas ierobežošanas plānu.

2021. gada 23. septembrī notikušajā Ēnu ekonomikas apkarošanas padomes sēdē izskatīts plāna projekts un apstiprināti pieci rīcības virzieni “aplokšņu algu” maksājamo līdzekļu izcelsmes avotu mazināšanai. Saskaņā ar Ēnu ekonomikas apkarošanas padomes sēdē nolemto nozaru ministrijas sadarbībā ar tautsaimniecības nozarēm līdz 2021. gada 22. oktobrim, atkārtoti izvērtējot riska faktorus, sniedza FM priekšlikumus plāna papildināšanai. FM uzdots virzīt plāna projektu apstiprināšanai Ministru kabinetā.

Plānā iekļautie pasākumi ir sasaistīti ar šādiem attīstības plānošanas dokumentiem:

- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam;
- Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns 2019.–2022. gadam;
- Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāns 2021.–2024. gadam (izstrādē);
- Organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas plāns 2022.–2024. gadam (izstrādē);
- Rīcības plāns publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai.

III. Pārskatu sniegšanas un novērtēšanas kārtība

FM nodrošina plāna īstenošanu, koordinējot iekļauto pasākumu izpildi.

Par plānā iekļauto pasākumu izpildi noteiktajā termiņā ir atbildīga attiecīga institūcija.

Pēc FM pieprasījuma atbildīgā institūcija sniedz informāciju par pasākumu izpildes gaitu un rezultātiem katru ceturksni līdz kārtējā mēneša 10.datumam koplietošanas vietnē.

FM informāciju par plāna pasākumu izpildi publicē FM tīmekļvietnē (www.fm.gov.lv).

Lai sagatavotu informatīvo ziņojumu iesniegšanai Ministru kabinetā, atbildīgās institūcijas līdz 2023. gada 1. martam sniedz novērtējumu par plāna pasākumu īstenošanu.

FM iesniedz informatīvo ziņojumu Ministru kabinetā līdz 2023. gada 1. septembrim.

IV. Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2021./2022. gadam

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
1.rīcības virziens – Neregistrēta saimnieciskā darbība					
1.1.	<p>Mazināt Covid-19 pandēmijas rezultātā veikto ierobežojumu ietekmi uz krīzes skartās nozares darbību, nodrošinot apstākļus nozares darbības sekmīgai atsākšanai vai darbības transformācijai.</p> <p>DR: Veikts izvērtējums par Covid-19 pandēmijas rezultātā veikto ierobežojumu ietekmi uz krīzes skarto tautsaimniecības nozaru darbību un izstrādāti priekšlikumi uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšanai (EM). Identificēti riski “ēnu ekonomikā”, kā arī plānoti un veikti pasākumi Covid-19 ierobežojumu rezultātā radītās ietekmes mazināšanai un novēršanai uz ēnu ekonomiku (Visas nozaru ministrijas, FM).</p> <p>RR: Nodokļu ieņēmumu kritums Covid-19 ierobežojumu skartajās nozarēs pēc ierobežojumu atcelšanas nav lielāks kā 10 %.</p>	<p>Ēnu ekonomikas izpausmes risku būtiski palielina ar Covid-19 vīrusa izplatību saistītās sekas, ietekmējot finanšu stāvokli noteiktās tautsaimniecības nozarēs un valstī kopumā. Covid-19 izraisītā ietekme uz ekonomikas attīstību veicina bezdarba pieaugumu, kas savukārt var veicināt darba meklētāju toleranci, pieņemot piedāvājumus atalgojuma samaksai “aplokšņu algās”. Savukārt, uzņēmumu darbības apgrozījuma samazināšanās, finanšu līdzekļu trūkums un citi apstākļi var veicināt darbības nolūkā izvairīties no nodokļu nomaksas vai iesaistīties nodokļu optimizācijas “shēmās”.</p>	Pastāvīgi	EM, FM, Visas nozaru ministrijas	<p>Izpilde turpinās</p> <p>EM regulāri analizē esošo ekonomisko situāciju un, sniedz priekšlikumus par nepieciešamajiem risinājumiem uzņēmēju atbalstam. EM tīmekļvietnē ir pieejami aktuālākie materiāli par ekonomisko situāciju valstī. Tāpat EM regulāri veic arī Covid-19 saslimstības un vakcinācijas sociālekonomisko analīzi. Līdz šim izstrādātie atbalsti Covid-19 infekcijas ietekmētajiem uzņēmējiem izstrādāti ievērojot valstī noteiktos epidemioloģiskos drošības pasākumus. Uzņēmējiem Covid-19 ierobežojumu pārvarēšanai bija pieejami tādi atbalsta instrumenti kā grants apgrozāmo līdzekļu veidā, algu subsīdijas atbalsts, atbalsts sporta centriem, atbalsts tirdzniecības centriem, atbalsts kultūras atpūtas un izklaides vietām, aizdevumi apgrozāmajiem līdzekļiem, aizdevumu garantijas, eksporta kredīta garantijas. Atbalsta mehānismu galvenie mērķi bija noturēt valsts ekonomiku un nepieļaut bezdarba līmeņa strauju pieaugumu, kas ilgtermiņā atstātu nozīmīgas, negatīvas sekas ekonomikā. Esošā situācija liecina, ka Covid-19 atbalsta mehānismi ir ļāvuši sasniegt likumdevēja izvirzītos mērķus, krīzes situācijā maksimāli ātri novērst riskus, kas saistīti ar likviditātes nodrošināšanu un dīkstāvē esošo darbinieku nodrošināšanu ar iztikas līdzekļiem.</p>
1.2.	<p>Veikt plānveidīgus pasākumus nodokļu maksāšanas disciplīnas ievērošanai nekustamā īpašuma nomas pakalpojumu jomā, pastiprinātu uzmanību pievēršot</p>	<p>Fizisko personu neregistrēta saimnieciskā darbība ir plaši izplatīta, izīrējot personām piederošos nekustamos īpašumus, personu lietošanā, apsaimniekošanā nodotās dzīvojamās</p>	30.12.2022.	VID	<p>Izpilde turpinās</p> <p>2022.gada 1.ceturksnī preventīvā darba rezultātā 301 fiziskā persona (FP) reģistrēja saimniecisko darbību, iesniegtas 64 deklarācijas un deklarēti ar nodokli apliekami ienākumi 305 775 euro apmērā, t.sk.:</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>fiziskajām personām, kuras ievieto sludinājumus interneta tīmekļvietnēs, reklamējot savu saimniecisko darbību.</p> <p>DR: Ierobežota fizisko personu neregistrētā saimnieciskā darbība nekustamo īpašumu izīrēšanas jomā</p> <p>RR: Palielinājies fizisko personu skaits, kas reģistrējušas saimniecisko darbību, iesniegušas gada ienākumu deklarācijas vai sniegušas skaidrojumus par saimnieciskās darbības neregistrēšanu.</p>	<p>platības citām personām, t.sk. ārvalstniekiem, kuri uzturas Latvijā, gan ilgtermiņā, gan īstermiņā.</p>		<p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	<p>www.booking.com</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 FP nosūtīti paziņojumi; - 8 FP reģistrēja saimniecisko darbību; - 7 FP iesniedza GID, deklarējot ieņēmumus 11 303 <i>euro</i> apmērā; - 3 FP sniedza paskaidrojumu. <p>30.03.2022. veikta informācijas apkopošana par www.booking.com pieejamajiem dzīvokļiem, konstatēts 461 dzīvoklis, ko piedāvā izīrēšanai. 2022.gada 2.ceturksnī tiks veikti preventīvie pasākumi, lai pārliecinātos vai dzīvokļu izīrētāji reģistrējuši saimniecisko darbību un deklarē ienākumus.</p> <p>www.ss.com</p> <ul style="list-style-type: none"> - 276 FP nosūtīti paziņojumi; - 120 FP reģistrēja saimniecisko darbību; - 12 FP iesniedza GID, deklarējot ieņēmumus 83 095 <i>euro</i> apmērā; - 104 FP sniedza paskaidrojumu par saimnieciskās darbības neregistrēšanu. <p>www.facebook.com</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 FP nosūtīti paziņojumi; - 8 FP reģistrēja saimniecisko darbību. <p>www.airbnb.com</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 FP nosūtīts paziņojums; - 1 FP reģistrējusi saimniecisko darbību; - 3 FP iesniedza GID, deklarējot ienākumus 6 482 <i>euro</i> apmērā.
1.3.	<p>Ierobežot nelegālā audiovizuālā tirgus (televīzijas programmu, filmu, sporta programmu un tiešsaistes satura) izplatīšanu.</p> <p>DR: 1.Veikt sabiedrības informēšanu, lai sekmīgāk cīnītos ar nelegālo saturu. Veikt publiskas kampaņas un sagatavot informatīvus materiālus.</p> <p>RR: 1. Ik gadu ierobežota piekļuve ne mazāk kā 100 tīmekļa vietnēm, kurās tiek prettiesiski izplatītas televīzijas programmas.</p>	<p>Rīgas Ekonomikas augstskolas profesora Dr. A. Saukas 2016. gada maijā publicētā pētījumā “Nelegālās maksas TV apraides apjoms Latvijā” no 707 344 mājsaimniecībām, kas lietoja maksas TV pieslēgumu, vismaz 97 000 mājsaimniecību jeb 240 000 Latvijas iedzīvotāju lietoja nelegālu televīziju, kas valstij radīja tiešos zaudējumus (aprēķins pie vidējās pakalpojumu cenas par TV/interneta pieslēgumu 10-12 <i>euro</i> mēnesī) 12 miljonu <i>euro</i> apmērā, no kuras valsts neiekasēja nodokļus. Iepriekšējā periodā veiktie pasākumi ir mazinājuši nelegālo audiovizuālo tirgus apmēru, tāpēc ir turpināmi.</p>	30.12.2022.	<p>NEPLP, KM, IeM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>Biedrība “Par legālu saturu”, VP</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>2021.gada laikā attiecībā uz 77 tīmekļvietnēm ir ticis uzsākts ierobežošanas process atbilstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā noteiktajam. Pēc NEPLP brīdinājuma saņemšanas 7 no konstatētajām tīmekļa vietnēm pašas ir pārtraukušas televīzijas programmu prettiesisku izplatīšanu. Kopumā uz laiku ierobežota piekļuve 70 tīmekļa vietnēm un 315 domēna vārdiem.</p> <p>Ierobežoto domēna vārdu saraksts pieejams NEPLP tīmekļvietnē neplpadome.lv</p> <p>Pārskata periodā VP amatpersonas piedalījās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2021.gada 25.augustā tikšanās ar biedrības “Par Legālu saturu” pārstāvjiem par sadarbības jautājumiem Interpola bloķēšanas "IWOL-2" projekta attīstībā; • 2021.gada 6.decembrī VP organizētājā sanāksmē ar NEPLP pārstāvjiem par “IWOL-2” saistībā ar bloķēšanas projekta testēšanas rezultātiem;

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
		NEPLP ierobežo iekļuvi interneta vietnēm, kurās prettiesiski tiek retranslētas televīzijas programmas, taču tādu personu, kas sniedz televīzijas pakalpojumus, izmantojot kabeļu tīklus, bet nesaņemot retranslācijas atļauju, uzraudzību veic VP.			<ul style="list-style-type: none"> • 2022.gada 31.janvāra NEPLP sanāksmē par nelicencēta satura pakalpojumu problēmām viesnīcās; • darba tikšanās ar (NEPLP un VDD) pārstāvjiem saistībā ar grozījumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā; • 2022.gada 25.martā NEPLP sanāksmē par grozījumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā. <p>2022.gada martā VP ir sagatavojusi informatīvo bukletu par privātpersonu atbildību, izmantojot nelegālas sistēmas.</p>
	<p>DR: 2.Izstrādāt normatīvo aktu grozījumus ar mērķi precizēt nelegālo pakalpojumu loku, pret kuriem var tikt vērstas sankcijas, un uzlabot esošās procedūras prettiesiska satura izplatīšanas tiešsaistē ierobežošanai.</p> <p>RR: 2. Izstrādāti attiecīgu normatīvo aktu grozījumu projekti iesniegti TAP portālā.</p>		30.12.2022.	<p>NEPLP, SPRK, VDD</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>IeM, VP, Biedrība “Par legālu saturu”</p>	<p>NEPLP, sadarbībā ar KM, VDD, VP un biedrību “Par legālu saturu”, izstrādāja priekšlikumus grozījumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā, lai efektīvāku kārtību, kādā Padome īsteno tīmekļa vietņu ierobežošanas procedūru, grozījumi stājušies spēkā 2021.gada 23.novembrī.</p> <p>Papildus tam 2022.gada martā tika sagatavots uzdevums Valsts policijas reģionu pārvaldēm veikt aizsargāta pakalpojuma likuma normu uzraudzību (2022.gada 15.jūnijā tiks sagatavots pārskats par uzdevuma izpildes rezultātiem).</p> <p>(VDD) Izstrādāts likumprojekts “Grozījumi Elektronisko sakaru likumā”, kurš stājās spēkā 2022.gada 12.martā. Grozījumi likumā paredz kārtību, kādā ierobežojama piekļuve tīmekļa vietnēm, kurās Latvijas teritorijā tiek izplatīts saturs, kas rada vai var radīt apdraudējumu valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai, paredzot NEPLP tiesības, izvērtējot valsts iestāžu sniegto informāciju, pieņemt lēmumu par piekļuves ierobežošanu šāda veida tīmekļa vietnēm. Vienlaikus notiek starpinstiūciju saskaņošanas process par šādiem likumprojektiem:</p> <p>1) “Grozījumi Krimināllikumā” paredz, ka par uzņēmējdarbību, sniedzot NEPLP nelicencētu audio vai audiovizuālu pakalpojumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.</p> <p>2) “Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā” ir izstrādāts ar mērķi nodrošināt, ka sabiedrībai netiek darītas pieejamas tādas programmas, kuras nav iekļautas Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā, tādējādi nodrošinot, ka sabiedrību nesasniedz arī tādas programmas, par kurām NEPLP ir pieņēmusi lēmumu par programmas izplatīšanas ierobežošanu Latvijas teritorijā.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
					3) "Grozījumi Elektronisko sakaru likumā" ir izstrādāts ar mērķi nodrošināt valsts iestāžu iespēju reaģēt un rīkoties gadījumos, kad interneta vidē tiek popularizētas vai pārdotas iekārtas vai piekļuves tiesības, kas nodrošina piekļuvi nelicencētam audiovizuālam pakalpojumam. Liedzot piekļuvi šādām tīmekļa vietnēm ir iespējams samazināt tādu iekārtu vai piekļuves tiesību, kas nodrošina piekļuvi nelicencētam audiovizuālam pakalpojumam, izplatīšanu un izmantošanu.
1.4.	<p>Savvaļas velšu (ogu, sēņu u.c.) apjoma pārvadājuma laikā definēšana normatīvajos aktos, lai mazinātu neregistrētas saimnieciskās darbības risku un izvairīšanos no nodokļu nomaksas savvaļas velšu ieguves jomā.</p> <p>DR: 1.Pastiprināta VID, VDI un PVD kontrole par ogu un sēņu iepircēju darbību. Pārbaudes iepirkumu punktos, kontrolpirkumu veikšana (ogu nodošana). Ogu apjoma kontrole, kā arī darba attiecību kontrole iepirkuma punktos.</p> <p>RR: Kontroles pasākumu rezultāti.</p>	Šobrīd fiziskas personas savām vajadzībām drīkst pārvadāt neierobežotu apjomu savvaļas velšu. Minētais apstāklis tiek izmantots neregistrētā saimnieciskā darbībā, veicot nelikumīgu šādu savvaļas velšu iepirkšanu un nogādi pārstrādes vietās, t.sk. ārpus Latvijas teritorijas. Tiek izmantota normatīvajos aktos esošā nenoteiktība par apjomiem, kādus drīkst pārvadāt fiziskas personas savām vajadzībām.	Pastāvīgi	PVD, VID, VDI Līdz- atbildīgās institūcijas ZM, FM	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Lai vieglāk varētu identificēt savvaļas velšu uzpircējus, PVD savā reģistrā izveidojis speciālus kodus savvaļas dabas velšu uzpircējiem:</p> <p>33.1. Sezonas uzņēmums, kas iepērk un realizē augu izcelsmes savvaļas produktus bez produktu uzglabāšanas – uz 2022.gadu reģistrā ir 9 objekti, kuros 2021.gadā veiktas 4 pārbaudes attiecībā uz produktu kvalitāti, higiēnu un izsekojamību;</p> <p>33.2. Sezonas uzņēmums, kas iepērk un realizē augu izcelsmes savvaļas produktus ar produktu uzglabāšanu – uz 2022.gadu ir reģistrēti 10 objekti. Šajos uzņēmumos 2021.gadā veiktas 8 pārbaudes, bet 2022.gadā veikta 1 pārbaude attiecībā uz kvalitāti, higiēnas prasībām, izsekojamību un telpu atbilstību.</p>
	<p>DR: 2.Kontroles pasākumi transportlīdzekļiem uz ceļiem (pavadzīmes, iepirkuma akti utt.), savvaļas velšu uzpirkšanas laikā.</p> <p>RR: Kontroles pasākumu rezultāti.</p>		Pastāvīgi	VP Līdz- atbildīgās institūcijas PVD, VID	Pasākumi netika veikti.
	<p>DR: 3.Sadarbībā ar nozares ekspertiem ir izvērtēts maksimāli pieļaujama savvaļas velšu</p>		30.12.2022.	ZM	2022.gada 1.ceturksnī uzsākts pasākuma īstenošanas plānošanas darbs.

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>apjoms, kuru savām vajadzībām atļauts pārvadāt vienai personai bez pavaddokumentiem.</p> <p>RR: Sniegts izvērtējums par iespējām noteikt maksimālo savvaļas velšu apjomu, kuru atļauts pārvadāt vienai personai.</p>			<p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, EM</p>	
1.5.	<p>Pilnveidot profesionālās pilnveides izglītības un pieaugušo neformālās izglītības ieguves procesu skaistumkopšanas nozarē, izglītības iestādei nodrošinot tā kvalitāti un atbilstošu informāciju izglītojamajiem un sabiedrībai par šiem izglītības veidiem.</p> <p>DR: 1.Veikt grozījumus Izglītības likumā, lai pilnveidotu regulējumu attiecībā uz pieaugušo neformālās izglītības programmām. Izstrādāt pieaugušo izglītības koordināciju programmu.</p> <p>RR: Izstrādāti grozījumi Izglītības likumā. Izstrādāta pieaugušo izglītības koordināciju programmu.</p>	<p>Skaistumkopšanas nozarē ēnu ekonomikas risks ārkārtējās situācijas laikā ir palielinājies, tādēļ nepieciešams stiprināt uzraudzības sistēmu skaistumkopšanas speciālistu darbības jomā. Sabiedrībā tiek sniegta informācija, ka pieaugušo neformālās izglītības kursi ir pašizglītošanās pasākums, ka klausītājam netiek dots profesionālās kvalifikācijas novērtējums (netiek piešķirta kvalifikācija). Arī saņemtā apliecība par profesionālās pilnveides izglītību, piemēram, par to, ka ir apgūta “Sejas estētiskā kopšanas” programma – 160 stundas, nedod viņam tiesības sniegt kosmētiskos pakalpojumus. Rezultātā tāds “kursu speciālists”, kas sevi dēvē par “estētistu”, “kosmetologu”, ne tikai iztērē savus finanšu līdzekļus, bet arī maldina klientus par pakalpojuma sniegšanas tiesiskumu. Profesionālās pilnveides un pieaugušo neformālās izglītības apguve nenodrošina profesionālās kvalifikācijas iegūvi darbam kādā no skaistumkopšanas nozares profesijām.</p> <p>IZM īstenotā projekta ES Erasmus+ programmas projekta “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas</p>	30.12.2022.	<p>IZM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	Izpilde turpinās
	<p>DR: 2.Nodrošināt, ka skaistumkopšanas profesionālās pilnveides izglītības programmas tiek saskaņotas ar Veselības ministriju.</p> <p>RR: Tiek īstenotas skaistumkopšanas profesionālās pilnveides izglītības programmas, kas saskaņotas ar VM, un</p>	<p>IZM īstenotā projekta ES Erasmus+ programmas projekta “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas</p>	30.12.2022.	<p>IZM, IKVD, VM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p>	

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p> tiek veiktas programmu īstenošanas kvalitātes pārbaudes.</p> <p>DR: 3.Nodrošināt sabiedrības (t.sk. potenciālo kursu klausītāju) izglītošanu par skaistumkopšanas nozares profesionāli kvalificētajiem speciālistiem, to identificēšanu.</p> <p>RR: VI tīmekļu vietnē sniegta informācija par drošiem skaistumkopšanas pakalpojumiem.</p>	<p>īstenošanai pieaugušo izglītībā” ekspertu darba grupa izstrādā pieaugušo izglītības koordinatoru mācību programmu, kur viens no tās moduļiem ir „Pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšana”. Šajā mācību modulī ir iekļauta tēma: kādas pieaugušo neformālās izglītības programmas licencēt, lai nemaldinātu dalībniekus.</p> <p>Nepieciešams izveidot praksi, nosakot atbilstošu regulējumu, lai tas būtu saistošs VID un VI, ka tiesības veikt un reģistrēt saimniecisko darbību skaistumkopšanas jomā var tikai personas ar profesionālo kvalifikāciju šajā nozarē, bet ne pieaugušo neformālo izglītību vai profesionālās pilnveides izglītību apguvušas personas.</p> <p>Lai pilnveidotu regulējumu attiecībā uz pieaugušo neformālās izglītības programmām, nosakot pieaugušo neformālās izglītības programmu īstenošanas prasības, kvalitātes kritērijus, kā arī licencēšanas un licences anulēšanas nosacījumus un kārtību, nepieciešams veikt grozījumus Izglītības likumā.</p>	30.12.2022.	<p>-</p> <p>IZM, VI</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	<p>VI tīmekļvietnē ir pieejama informācija par skaistumkopšanas speciālistu izglītību un to veidiem, kā arī speciālistu tiesībām sniegt dažādus pakalpojumus, piemēram, invazīvus pakalpojumus: https://www.vi.gov.lv/lv/skaistumkopsanas-pakalpojumu-sniedzēju-izglitiba; https://www.vi.gov.lv/lv/kosmetiskas-un-estetiskas-injekcijas. Ir sagatavota informācija arī par prasībām pakalpojumu sniegšanai, izbraucot pie klienta vai dzīvesvietā: https://www.vi.gov.lv/lv/skaistumkopsanas-pakalpojumu-sniegsana-sava-vai-klienta-dzivesvieta. Ir pieejamas arī infografikas, informējot par tiesībām veikt mezoterapiju un biorevitalizāciju, kā arī fillerus un botulīntoksīna injekcijas. Infografikas atkārtoti ievietotas arī VI Facebook lapā sabiedrības informēšanai: https://www.facebook.com/photo/?fbid=300236165481399&set=a.218904996947850 Š.g. aprīlī sagatavots arī raksts žurnālam ārsts.lv par skaistumkopšanas nozari (biežākie pārkāpumi, pakalpojumu sniedzēju reģistrācija, droši pakalpojumi).</p>
	<p>DR: 4.Izveidot un uzturēt publiski pieejamu licencēto pieaugušo neformālās izglītības programmu sarakstu katrā vietējā pašvaldībā.</p> <p>RR: Izveidots publiski pieejams licencēto pieaugušo neformālās izglītības programmu saraksts katrā vietējā pašvaldībā.</p>	<p>Lai pilnveidotu regulējumu attiecībā uz pieaugušo neformālās izglītības programmām, nosakot pieaugušo neformālās izglītības programmu īstenošanas prasības, kvalitātes kritērijus, kā arī licencēšanas un licences anulēšanas nosacījumus un kārtību, nepieciešams veikt grozījumus Izglītības likumā.</p>	30.12.2022.	<p>IZM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	
	<p>DR: 5.Izvērtēt iespējamus risinājumus, lai nodrošinātu, ka skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzēji var veikt saimniecisko darbību skaistumkopšanas jomā tikai ar iegūtu profesionālo kvalifikāciju šajā nozarē.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par turpmāk nepieciešamo rīcību ēnu ekonomikas mazināšanai skaistumkopšanas nozarē.</p>		30.12.2022.	<p>IZM, VID, VI</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VM, VADDA, LDDK</p>	<p>VI: Š.g. pirmajā ceturksnī sanāksme vēl nav organizēta, un minētie jautājumi nav skatīti.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
1.6.	<p>Normatīvajos aktos noteikt regulējumu par attālinātu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu.</p> <p>DR: Izvērtējot visus potenciālos riskus pakalpojuma drošumam, godīgai konkurencei (arī ar klātienē pakalpojumu prasībām) un darījumu pilnīgai uzskaiti, pilnveidoti normatīvie akti par attālinātu konsultāciju veikšanu ārstniecības pakalpojumu jomā, to uzskaiti un norēķiniem.</p> <p>RR: Sagatavots novērtējums par esošo situāciju, iespējamajiem risinājumiem, grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>Covid-19 pandēmijas laikā ievērojami attīstījās attālinātās konsultācijas ārstniecības pakalpojumu jomā. Spēkā esošajos normatīvajos aktos nav noteikts precīzs, nepārprotams regulējums attālinātu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, kā arī nav pietiekama minēto tirgus dalībnieku uzraudzība. Taču, kontrolējot tikai reģistrētās ārstniecības iestādes, pieaug apdraudējums pacientu veselībai, jo tieši neregistrētie pakalpojumu sniedzēji veselības aprūpes pakalpojumus sniedz ārstniecībai nepiemērotās telpās: viesnīcās, dzīvokļos, u.tml., izmanto Latvijā neregistrētas metodes, ārstniecības iekārtas un medikamentus.</p>	31.07.2022.	<p>VM, VI</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, VID</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Veselības ministrija 2019.gada oktobrī EK strukturālo reformu atbalsta dienestam iesniedza projekta pieteikumu slimnīcu sadarbības modeļa attīstīšanai (2.kārta), kas paredz arī rīcības plāna izstrādi telemedicīnas pakalpojumu attīstīšanai, aptverot arī tehniskos, pakalpojumu apmaksas, ētiskos, komunikācijas, apmācību un juridiskos aspektus. Šī projekta ieviešana uzsākta 2021.gada janvārī, kad Eiropas Komisijas organizētas iepirkuma procedūras rezultātā projekta tehniskā atbalsta sniedzēju tika izvēlēta kompānija SIA "Ernst & Young Baltic". 2021.gadā tehniskā atbalsta sniedzējs veica situācijas izvērtējumu par telemedicīnas pakalpojumu izmantošanas praksi Latvijā. 2022.gadā tehniskā atbalsta sniedzējs sagatavos telemedicīnas pakalpojumu attīstības plānu, kas ietvers priekšlikumus izmaiņām normatīvajos aktos saistībā ar telemedicīnas pakalpojumu organizēšanu, kā arī sagatavos telemedicīnas pakalpojuma pilotprojekta plānu. Tehniskā atbalsta projekta rezultātā tiks definēts telemedicīnas tiesiskais ietvars un noteiktas prioritāri attīstāmās jomas.</p>
1.7.	<p>Dažādos publiskajos reģistros esošās informācijas veselības aprūpes un skaistumkopšanas jomā sakārtošana.</p> <p>DR: Izvērtēt publiskajos reģistros esošo informāciju, identificējot iespējamās nepilnības un sagatavot priekšlikumus situācijas uzlabošanai.</p> <p>RR: Sagatavots novērtējums un priekšlikumi.</p>	<p>Jāveic VI pārraudzībā esošo ārstniecības iestāžu reģistra, ārstniecības personu reģistra, kā arī skaistumkopšanas un tetovēšanas pakalpojumu sniedzēju paziņošanas saraksta datu salīdzināšana ar VID datu bāzē esošajiem datiem, kā rezultātā būtu korekta informācija, kuru pēc tam var izmantot gan kvalitatīvākai analīzei, gan uzraudzības pasākumu plānošanai un veikšanai. Šobrīd šī informācija nav pilnīga, kā rezultātā, piemēram, iegūt precīzu informāciju par veselības aprūpes ārstniecības iestāžu samaksājamiem nodokļiem un par medicīnas personāla (kā fiziskas personas) izdevumu atbilstību VID deklarētajiem ienākumiem vai darbā nostrādāto kopstundu skaitu ir ļoti sarežģīti un/vai dati nav ticami. Līdzīga</p>	01.06.2022.	VI, VID	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Veselības inspekcijas uzturēto reģistru "Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrs" un "Ārstniecības iestāžu reģistrs"-modernizācija tika iekļauta Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorātu projektā Nr.REFORM/SC2021/09 "Par veselības darbaspēka stratēģiju Latvijā", kas sācies 2022.gada februārī.</p> <p>Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāta atbalstītā projekta Nr. REFORM/SC2021/09 "Par veselības darbaspēka stratēģiju Latvijā" ietvaros tiks izstrādāta tehniskās specifikācijas integrētai veselības aprūpes speciālistu datubāzei. Tehniskajā specifikācijā tiks ņemts vērā, ka datubāzei jābūt integrētai ar esošajiem reģistriem un tai jābūt līdzāspastāvētai ar esošajiem datu glabāšanas un analīzes rīkiem.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
		problēma ir vērojama skaistumkopšanas pakalpojumu jomā. Ja pieejamā informācija tiktu saskaņota un sakārtota, kā arī tiktu veikta informācijas apmaiņa, salīdzinoši vienkārši tiktu atlasītas juridiskas vai fiziskas personas, kurām VID un VI vajadzētu pievērst pastiprinātu uzmanību. Vienlaikus tiktu novērtēts, vai un kādi dati dažādajos valsts reģistros dublējas, lai pēc tam veiktu nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos un samazinātu administratīvo slogu gan komersantiem, gan iestādēm.		Līdz-atbildīgās institūcijas NVD, VM	
1.8.	<p>Izstrādāt tiesiskā regulējuma projektu, kas nodrošinātu kvalitatīvu ugunsdrošības pakalpojumu saņemšanu.</p> <p>DR: Izstrādājot jauno likumprojektu par ugunsdrošību un ugunsdzēsību, izvērtēt iespēju iekļaut tajā tiesību normas, kas paredz ugunsdrošības nozares pakalpojumu sniedzēju reģistrāciju.</p> <p>RR: Sagatavots tiesiskā regulējuma projekts.</p>	Veicināt ugunsdrošības nozarē pārstāvēto komersantu reģistrāciju, lai pasargātu sabiedrību no nekvalitatīviem pakalpojumiem, kā arī mazināt negodprātīgu komersantu iespējas izvairīties no nodokļu nomaksas, veicot sistēmisku uzņēmumu pārreģistrāciju, vai izvairīties no legālas un atbilstošas darbinieku nodarbināšanas.	30.12.2022.	IeM Līdz-atbildīgās institūcijas VUGD, LUA, FM	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(VUGD): Atbilstoši Ministru kabineta 2019.gada 9.janvāra rīkojumam Nr.7 Par konceptuālo ziņojumu "Par valsts politiku ugunsdrošības jomā" ir paredzēts izstrādāt jaunu Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu līdz 2023.gada 30.novembrim, pamatojoties uz to ir izveidota darba grupa, notiek likuma izstrāde.</p>
1.9.	<p>Apsardzes darbības reģistra izveide.</p> <p>DR: Uzlabot apsardzes nozari kontrolējošo institūciju iespējas un kapacitāti vērsties pret nodokļu, nodarbinātības un citiem pārkāpumiem apsardzes nozarē.</p> <p>RR: 1.Izstrādāti MK noteikumi "Apsardzes darbības reģistrācijas"</p>	Apsardzes nozarē jau ilgstoši pastāv salīdzinoši liels ēnu ekonomikas īpatsvars. Lai to mazinātu, tiek veidots Apsardzes darbības reģistrs, kas uzlabos VP, VID un VDI (kontrolējošo institūciju) iespējas kontroles pasākumu veikšanā, likumpārkāpumu savlaicīgā identificēšanā un atklāšanā.	01.07.2022.	IeM Līdz-atbildīgās institūcijas VP, IeM IC, DNKA, LDBA, DPA	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(VP): Izstrādāti MK noteikumi "Apsardzes darbības reģistrācijas noteikumi un prasības apsardzes vadības centram":</p> <ul style="list-style-type: none"> 04.02.2022. MK noteikumu projekts "Apsardzes darbības reģistrācijas noteikumi un prasības apsardzes vadības centram", kas ievieš Apsardzes darbības reģistru un digitalizē apsardzes darbības jomas licencēšanas procesu, ievietots TAP portālā un nosūtīts saskaņošanai ar AM, DVI, TM, VM, FM, EM un IZM.

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	noteikumi un prasības apsardzes vadības centram”.				<ul style="list-style-type: none"> 22.02.2022. tika saņemti minēto institūciju atzinumi. MK noteikumu projekts tika precizēts ņemot vērā 69 izteiktus iebildumus un priekšlikumus, neoficiāli saskaņots ar atzinumu sniedzējiem un 31.03.2022. nosūtīts atkārtotai oficiālai saskaņošanai ar attiecīgām institūcijām. Tuvākajā laikā pēc MK noteikumu projekta saskaņošanas tas tiks iesniegts VK virzībai uz valdības sēdi.
	RR: 2.Izveidots un tiešsaistes režīmā darbību uzsācis Apsardzes darbības reģistrs.		01.07.2022.	IeM IC Līdz- atbildīgās institūcijas IeM, VP	Atbilstoši iepirkuma procedūras (iepirkuma identifikācijas Nr. IeM IC 2020/31) rezultātiem IeM IC un SIA “Autentica” 2021.gada 6.oktobrī parakstīja līgumu Nr.14-1-12/149/21 par Apsardzes darbības reģistra izstrādi un uzturēšanu. Saskaņā ar līguma nosacījumiem reģistra izstrādes termiņš ir 2022.gada 16.maijs. Pašlaik, sadarbojoties SIA “Autentica”, IeM IC un VP, notiek aktīvs darbs pie reģistra izstrādes, prognozēts darbu pabeigt noteiktajā termiņā un līdz 2022.gada 1.jūlijam nodrošināt reģistra darbības pieejamību klientiem un VP.
1.10.	Izvērtēt iespēju noteikt apsardzes komersantiem arī fiziskajā apsardzē izmantot apsardzes vadības centru. DR: Izvērtēt prasības par obligātu apsardzes vadības centra izmantošanu fiziskajā apsardzē ietekmi uz valsts iekšējo kārtību un drošību un uzņēmējdarbības vidi un brīvu konkurenci. RR: Sagatavots novērtējums.	Īstenojot šādu obligāto prasību tehniskajā apsardzē, tās mērķis bija definēt tehniskās apsardzes tehniskās prasības, šīs prasības standartizēt un ieviest, taču prasības izpildes obligātuma papildus ieguvums bija negodīgu tehniskās apsardzes komersantu aiziešana no tirgus, jo tās ieviešana prasīja finansiālu ieguldījumu veikšanu. Ievērojot šo papildus ieguvumu, pirms šāda prasība tiek noteikta kā obligāta fiziskajā apsardzē, nepieciešams veikt izvērtējumu, kā šādas obligātās prasības uzstādīšana ietekmētu sabiedrisko kārtību un drošību, uzņēmējdarbības vidi un brīvu konkurenci.	30.12.2022.	IeM, EM Līdz- atbildīgās institūcijas DNKA, KP	Izpilde nav uzsākta

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
2. rīcības virziens – Nedeklarēta nodarbinātība un neuzrādīta darba samaksa					
2.1.	<p>Mazināt iespējas pretlikumīgai bezdarbnieka statusa izmantošanai, pieļaujot risku, ka vienlaicīgi ar bezdarbnieka pabalstu personas var saņemt grāmatvedībā neuzskatītu atalgojumu (“aplokšņu” algas).</p> <p>DR: 1.Izvērtēt nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, kas atturētu fiziskās personas pretlikumīgi izmantot bezdarbnieka pabalstus, vienlaicīgi saņemot “aplokšņu algas”.</p> <p>RR: 1.Sagatavots novērtējums par iespējamajiem grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>“Aplokšņu algu” maksāšana rada iespējas bezdarbnieka statusā esošām personām vienlaicīgi saņemt gan bezdarbnieka pabalstu, gan atlīdzību par veiktu darbu, kas netiek uzskaitīta grāmatvedībā. Pašreizējā noteiktā atbildība paredz atbildību “aplokšņu algu” maksātājiem, taču neparedz atbildību fiziskām personām par pretlikumīgi saņemtu bezdarbnieku pabalstu, vienlaicīgi esot nelegāli nodarbinātam un saņemot atlīdzību “aplokšņu algu” veidā gan Latvijā, gan citās valstīs izceļojot.</p> <p>Tādēļ nepieciešams izvērtēt iespēju noteikt administratīvo atbildību arī fiziskām personām par algas saņemšanu aploksnē. Turklāt konstatējot, ka bezdarbnieks saņem “aplokšņu algu”, tiek zaudēti arī citi bezdarbniekam piešķirtie atbalsti, piemēram, kvalifikācijas ieguve, stipendijas, finanšu atlīdzība transporta izdevumu segšanai u.c.</p>	30.12.2022.	<p>LM, NVA</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, VID, VDI, TM</p>	<p>Izpile nav uzsākta</p>
	<p>DR: 2.Izvērtēt iespējamo atbildību fiziskām personām par “aplokšņu algu” saņemšanu.</p> <p>RR: 2.Sagatavots novērtējums par iespējamajiem grozījumiem normatīvajos aktos.</p>		30.12.2022.	<p>VID</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, LM, TM</p>	
2.2.	<p>Mazināt darba ienākumu izmaksas, kas veiktas neieturot nodokļus (“aplokšņu algas”), īstenojot mērķtiecīgus nodokļu administrēšanas pasākumus “aplokšņu algu” ierobežošanai.</p>	<p>VID prioritāte ēnu ekonomikas mazināšanā laika periodā 2021.–2022. gadā ir mazināt stratēģisko risku “Darba ienākumu izmaksa, neieturot nodokļus (“aplokšņu algas”)”, nodrošinot</p>	30.12.2022.	<p>VID</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpile turpinās</p> <p>Saistībā ar "aplokšņu algu" ierobežošanu: - veikta 21 darba devēju tematiskā pārbaude, par konstatētajiem pārkāpumiem piecos gadījumos piemērots naudas sods 2,9 tūkst. <i>euro</i>. Darba devēju tematisko pārbaūžu laikā nodokļu maksātāji (NM) paši ir novērsuši konstatētos</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>DR: VID veikto pārbažu un kontroles pasākumu uzlabošana stratēģiskā riska "Darba ienākumu izmaksa, neieturot nodokļus ("aplokšņu algas")" mazināšanai, VID analītiskās kapacitātes stiprināšana, labprātīgu nodokļu nomaksu veicinošo pasākumu pilnveidošana.</p> <p>RR: Samazinājies nedeklarēto darba ienākumu īpatsvars vispārējā nodokļu režīmā strādājošajiem komercsektorā, %</p>	savstarpēji saistītu pasākumu koordinētu vadību un īstenošanu.		FM	<p>pārkāpumus un iemaksai budžetā papildus ir deklarējuši VSAOI un IIN 11,1 tūkst. <i>euro</i> apmērā;</p> <p>- veikti divi nodokļu auditi, papildus aprēķinot VSAOI un soda nauda 290,2 tūkst. <i>euro</i> apmērā un IIN un soda nauda 129,2 tūkst. <i>euro</i> apmērā;</p> <p>- 99 NM veicināšanas pasākumu ietvaros NM paši iemaksai budžetā papildus ir deklarējuši VSAOI un IIN 323,6 tūkst. <i>euro</i> apmērā;</p> <p>- 84 NM monitoringa laikā palielināja deklarējamās VSAOI un IIN 459,7 tūkst. <i>euro</i> apmērā;</p> <p>- par darba spēka nodokļu nenomaksāšanu uzsākti 5 kriminālprocesi un 6 kriminālprocesi nosūtīti kriminālvajāšanas uzsākšanai.</p> <p>Saskaņā ar VID pasākumu plānu "Aplokšņu algu" izmaksu samazināšanai" 2021.-2022.gadam, lai uzsāktu Apsardzes nozares pilotprojektu, VID ir veikusi apsardzes nozares izvērtējumu un noteikusi nodokļu maksātāju uzvedības tipoloģijas, sadalot nodokļu maksātājus attiecīgos klasteros.</p>
2.3.	<p>Pārskatīt esošo sodu praksi "aplokšņu algu" maksāšanas lietās un izvērtēt piemēroto sodu atbilstību nodarījumam.</p> <p>DR: Piemērotie sodi par "aplokšņu algu" izmaksu ir samērīgi ar nodarīto kaitējumu, audzinoši un atturoši.</p> <p>RR: Praksē piemēroto sodu izvērtējums, pamatojoties uz VID administratīvo sodu piemērošanas praksi.</p>	Sodam par nodarījumu ir jābūt atbilstošam nodarījuma rezultātā nodarītam kaitējumam un nodarījuma bīstamībai. Tas nozīmē, ka sodam jābūt reizē audzinošam un atturošam, motivējot arī citus sabiedrības locekļus ievērot likumu normas. Vienlaicīgi, sodam par nodarījumu ir jābūt līdzvērtīgam nodarījuma rezultātā gūtiem "labumiem". Ir jānodrošina gan augsta iespēja atklāt nodarījumu, gan iespēja un risks atbilstoša soda saņemšanai	30.12.2022.	<p>VID</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Uzsākta esošās prakses "aplokšņu algu" maksāšanas lietās analīze un informācijas iegūšana par piemērotajiem sodiem saistībā ar nodarījumu.</p>
2.4.	<p>Veicināt parādsaistību godīgu nomaksu.</p> <p>DR: Izvērtēt iespēju pārskatīt summu, no kuras nevar veikt piedziņu parādniekam un valsts iestādēm paplašināt tiesības būtiski pagarināt parāda nomaksas pagarināšanas /atlikšanas periodu.</p>	Nozīmīgs ēnu ekonomikas ietekmējošais faktors ir parādsaistības, proti, aptuveni katram desmitajam Latvijas iedzīvotājam ir grūtības laikus norēķināties par savām parādsaistībām, kas tiem izveidojušās pret valsti, privātajiem kredītētājiem vai preču un pakalpojumu sniedzējiem, tādējādi rodas risks, ka šie cilvēki vēlēšies saņemt algu aploksnē.	30.06.2022.	TM, FM	<p>Izpilde turpinās</p> <p>TM darba plānā ietverts uzdevums pārskatīt Civilprocesa likumā ietvertu regulējumu attiecībā uz parādniekam garantēto tiesību apjomu, ar mērķi samērot parādnieka un piedziņas procesa intereses un veicināt piedziņas efektivitāti.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>RR: Sagatavots novērtējums par iespējamajiem risinājumiem, grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>Piemēram, biedrības “BASE” veiktajā pētījumā “Par iedzīvotāju parādsaistību apjomu un to potenciālo ietekmi uz aplokšņu algu izplatību Latvijā” norādīts, ka Uzturlīdzekļu garantijas fonda administrācijas dati liecina, ka no 41 tūkstoša parādnieku strādā tikai nepilni 9 tūkstoši, no kuriem 46 % saņem algu, kas mazāka par 430 <i>euro</i> (2020. gadā) Lai parādniekus atgrieztu legālajā darba tirgū, ir jārada iespēja legāli strādāt un ļaut vienoties ar kreditoru par parāda saprātīgu atmaksas grafiku, atstājot parādnieka rīcībā vismaz tik daudz līdzekļu, kas ļauj apmierināt elementāras vajadzības. Līdz ar to ir jāpārskata summa, no kuras nevar veikt piedziņu parādniekam un valsts iestādēm jāpaplašina tiesības būtiski pagarināt parāda nomaksas pagarināšanas/atlikšanas periodu, pretējā gadījumā tas turpinās stimulēt nelegālo darbu un aplokšņu algas darbaspējīgu cilvēku vidū.</p>		<p>Līdz- atbildīgās institūcijas LM</p>	
2.5.	<p>Informatīvo pasākumu īstenošana “aplokšņu algu” riska mazināšanai.</p> <p>DR: Īstenot informatīvos pasākumus par “aplokšņu algu” maksāšanas negatīvajām sekām. Informatīvo pasākumu ietvaros uzrunāt gan “aplokšņu algu” maksātājus, gan tās saņēmējus, tādējādi veicinot sabiedrības izpratni par sekām, kādas rada nodokļu nemaksāšana.</p>	<p>Covid-19 pandēmija skāra lielu sabiedrības daļu tieši, tai liedzot iespēju strādāt un saņemt par to atalgojumu slimības norises laikā. Arī valdības pieņemtie tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas ierobežojumi infekcijas izplatības mazināšanai skāra ļoti daudzus uzņēmumus un to nodarbinātos, radot negatīvas finansiālas sekas, taču valsts atbalsts bija pieejams vien tiem finansiālajās grūtībās nonākušajiem</p>	30.12.2022.	FM, VID	Izpilde nav uzsākta

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>RR: Sabiedrība ir informēta par negatīvajām sekām, kādas rada algas saņemšana aploksnē.</p>	<p>uzņēmumiem, kas bija godīgi maksājuši nodokļus un to darbiniekiem, par kuriem bija maksāti nodokļi. Ņemot vērā to, ka “aplokšņu algu” maksāšanā ir divas tieši iesaistītas puses, t.i., aplokšņu algas maksātājs un tās saņēmējs, vairo izpratni nepieciešams abām pusēm. Veicot informatīvos pasākumus, jāpievērš uzmanību nozarēm, kurās “aplokšņu algu” īpatsvars ir būtisks. Jāuzsver Covid-19 krīzē pierādītais, proti, krīzes situācijā var nonākt ikviens, taču valsts grūtā brīdī palīdzēs tikai tiem, kas ikdienā ir bijuši godīgi pret valsti.</p>		<p>Līdz-atbildīgās institūcijas NVO, LBAS</p>	
2.6.	<p>Izsniegto uzturēšanas atļauju izmantošana VID nodokļu administrēšanas pasākumiem.</p> <p>DR: VID pilnveido PMLP datu izmantošanu risku analizē un nodokļu administrēšanas pasākumos. Uzlabot PMLP un VID datu apmaiņas procesu.</p> <p>RR: Izmantojot PMLP datus, VID veikto nodokļu administrēšanas pasākumu rezultātā konstatētie pārkāpumi.</p>	<p>VID analītiskā darbā izmantot PMLP datu sistēmā esošo informāciju par ārvalstniekiem izsniegtām uzturēšanās atļaujām, analizējot pret deklarēto nostrādātā laiku un deklarētā atalgojuma atbilstību un lietderīgumu uzturēties Latvijā. Ņemot vērā to, ka šobrīd tieši nodarbinātībai izsniegto vīzu skaits prevalē pār uzturēšanās atļauju skaitu būtu svarīgi pārbaudīt tos ārzemniekus, kuri Latvijā saistībā ar nodarbinātību saņēmuši gan uzturēšanās atļauju, gan vīzu. Uzsākot vīzu turētāju pārbaudes, VID būtu jāizvērtē nodarbinātības pamatu un sākotnēji uzraudzīt, piemēram, personas, kas nodarbinātas uz darba līguma pamata, bet vēlāk pārbaudīt arī personas, kas veic darbu uz uzņēmuma līguma pamata.</p>	Pastāvīgi	<p>VID, PMLP</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas FM, IeM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(PMLP): Informācija par personām, kurām izsniegtas vīzas un uzturēšanās atļaujas ar tiesībām uz nodarbinātību, ir iekļauta PMLP pārziņā esošajā Darba atļauju reģistrā (tajā ir pieejama statistikas pārskata veidošanas funkcionalitāte), kura izmantošanas iespēja nodrošināta saskaņā ar 02.12.2013. noslēgtu starppresoru vienošanos Nr.1013/9-VID-VMIS/DAR starp PMLP un VID. Uzsākot vīzu turētāju pārbaudes, PMLP ierosina VID izvērtēt nodarbinātības pamatu un sākotnēji monitorēt, piemēram, personas, kas nodarbinātas uz darba līguma pamata, vēlākā laikā posmā iekļaujot pārbaudēs arī personas, kas veic darbu uz uzņēmuma līguma pamata. 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī no VID nav saņemts pieprasījums paplašināt ārzemnieku pārbaudi PMLP informācijas sistēmās.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
2.7.	<p>Efektīvizēt pasākumus, kas vērsti uz ārzemnieku piesaisti nodarbinātības jomā un sadarbību starp iestādēm to kontrolē.</p> <p>DR: Izvērtēt nepieciešamos tiesiskos aspektus attiecībā uz kontroles mehānisma efektīvizēšanu attiecībā uz ārzemnieku nodarbinātības jomu un sagatavot attiecīgo normatīvo aktu grozījumu projektus. Izvērtēt iestāžu esošo sadarbību un pilnveidot vienotas kontroles sistēmas pamatprincipus un mehānismu.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos un izstrādāti normatīvo aktu grozījumu projekti.</p>	<p>Nepieciešams pilnveidot tiesiskos un praktiskos aspektus attiecībā uz ārzemnieku piesaisti nodarbinātības jomā, jo ārzemnieku nelegālās nodarbinātības risks saglabājas augstā līmenī. Vienotas kontroles sistēmas efektīvizēšana no sākumposma, kad tiek izsniegta atļauja ārzemnieku nodarbināt Latvijā līdz kontroles pasākumu nodarbinātības jomā un cieša sadarbība starp iestādēm veicinās leģitīmu nodarbinātību Latvijā</p>	30.12.2022.	<p>IeM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>ĀM, LM, FM, EM, PMLP, VRS, VDD, VDI, VID, BVKB</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(VRS):</p> <ul style="list-style-type: none"> sadarbībā ar VDI 2022.gada 2.februārī noslēgta starpresoru vienošanās Nr.25 "Par sadarbību nodarbinātības kontroles jautājumos". Vienošanās nosaka veidu un kārtību, kādā Puses sadarbojas kopīgu nodarbinātības kontroles pasākumu plānošanā un realizēšanā, savstarpējo profesionālo konsultāciju, palīdzības, pieredzes un informācijas apmaiņas jomā, ar mērķi VDI novērst darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzību regulējošo normatīvo aktu pārkāpumus, VRS – ārzemnieku uzturēšanās un nodarbinātības regulējošo normatīvo aktu pārkāpumus; izstrādāts iekšējais rīkojumu dokuments, kas nosaka kārtību Valsts robezsardzes struktūrvienībām, lai realizētu starpresoru vienošanā Nr.25 "Par sadarbību nodarbinātības kontroles jautājumos" izpildi; sagatavota un iesniegta Labklājības ministrijai informācija par nodarbinātības kontroles rezultātiem 2021.gadā, kā arī informācija par pārkāpumiem nodarbinātības jomā. <p>(PMLP):</p> <ol style="list-style-type: none"> 2021.gadā izstrādāts likumprojekts "Imigrācijas likums", kas 2021.gada 16.decembrī pieņemts Saeimā pirmajā lasījumā. 2022.gada 1.ceturksnī Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma ietvaros pieņemts normu kopums, kas būtiski samazina Ukrainas civiliedzīvotāju iespējamu nelegālās nodarbinātības risku. <p>VDD sniedza nepieciešamo informāciju, atbalstu un piedalījās starpinstitūciju darba grupās, lai pilnveidotu ārzemnieku piesaisti nodarbinātības jomā un sadarbību starp iestādēm to kontrolē.</p>
2.8.	<p>Ierobežot neregistrētu nodarbinātību auglīkopības un dārzenkopības nozarē.</p>	<p>Auglīkopības un dārzenkopības nozarē sezonālu darbu veikšanai tiek nolīgti papildu darbinieki, kas vienlaicīgi var atrasties arī bezdarbnieku statusā, ārvalsts personas u.c., kuru nodarbinātība netiek atbilstoši reģistrēta.</p>	30.12.2022.	<p>VID, VDI</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>ZM un LAD, kā līdzatbildīgās institūcijas savas kompetences ietvaros ir izpildījušas Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāna pasākumu Nr.2.8. "Ierobežot neregistrētu nodarbinātību auglīkopības un dārzenkopības nozarē". Informējam, ka 2022.gada 15.februārī LAD bija tikšanās ar VID pārstāvjiem, kuras laikā abas</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>DR: VID izmanto LAD informāciju risku analīzē un nodokļu administrēšanas pasākumos.</p> <p>RR: Kontroles pasākumu rezultāti.</p>	<p>Tādēļ ir jāveic pastiprināti kontroles pasākumi tieši tajās auglīkopības un dārzenkopības saimniecībās, kas nav reģistrējušas sezonas laukstrādniekus LAD Informācijas sistēmā, kā arī nav sniegušas ziņas VID, ka nodarbina strādniekus vispārējā darbaspēka nodokļu režīmā.</p>		<p>ZM, FM, LAD</p>	<p>puses vienojās par informācijas apmaiņu, šī pasākuma izpildē. Atbilstoši VID pieprasījumam LAD 24.02.2022. ir nosūtījis informāciju par lauksaimniekiem, kuru 2021.gadā deklarētas un apsaimniekotās ogu, augļu un dārzeņu platības pārsniedz 2,00 ha, lai VID varētu veikt nepieciešamos kontroles pasākumus. Puses arī vienojās, ka nepieciešamības gadījumā LAD sniegs papildus informāciju atbilstoši VID pieprasījumam.</p> <p>Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 25.marta noteikumu Nr.166 "Noteikumi par LAD informācijas sistēmu sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa piemērošanas nodrošināšanai" (17.punktu LAD atbilstoši normatīvajiem aktiem par vienoto zemkopības nozares informācijas sistēmu nodrošina VID, VDI un Valsts robežsardzei autorizētu pieeju informācijas sistēmai. Saskaņā ar noteikumu Nr.166 18.punktu Lauku atbalsta dienests nodrošina VDI (izmantojot lauksaimnieka nosaukumu vai reģistrācijas numuru) piekļuvi informācijas sistēmas datiem par lauksaimnieka nodarbināto sezonas laukstrādnieku (vārds, uzvārds, personas kods, ienākuma gūšanas diena, starp lauksaimnieku un sezonas laukstrādnieku noslēgtā līguma veids (rakstveidā noslēgts darba līgums, rakstveidā noslēgts uzņēmuma līgums vai mutvārdos noslēgts uzņēmuma līgums)), kā arī laiku (diena, stunda, minūtes), kad minētās ziņas lauksaimnieks ir ievadījis informācijas sistēmā. Savukārt saskaņā ar noteikumu Nr.166 20.punktu VID, VDI un Valsts robežsardzei saskaņā ar normatīvajiem aktiem par vienoto zemkopības nozares informācijas sistēmu ir tiesības pieprasīt papildu informāciju par lauksaimniekiem un sezonas laukstrādniekiem.</p> <p>(VDI): Saskaņā ar plānā noteikto uzdevumu VDI 2021.gadā ir veikusi 114 apsekojumus auglīkopības un dārzenkopības nozarē par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu. Pārbaudes gaitā konstatēti 129 pārkāpumi attiecībā uz normatīvo aktu prasību ievērošanu. VDI ir izsniegusi rīkojumus darba devējiem ar norādi novērst konstatētos pārkāpumus. Pārbaužu laikā ir konstatētas arī 18 personu nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma. Par darbinieku nodarbināšanu bez rakstveida darba līguma piemēroti administratīvie naudas sodi.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
3. rīcības virziens – Neuzskaitīti darījumi un nelegāla preču aprīte					
3.1.	<p>Veicināt informācijas apmaiņu un valsts iestāžu savstarpējo sadarbību zemes dzīļu resursu ieguves atbilstības nodrošināšanai.</p> <p>DR: Izvērtēt iestāžu esošo sadarbību un izvērtēt iespējas to paplašināt.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par iespējām pilnveidot sadarbību un parakstīti iestāžu sadarbības memorandi.</p>	<p>Nepieciešams pilnveidot kontrolējošo iestāžu sadarbību informācijas apmaiņā un kopēju kontroles pasākumu īstenošanā. Katrai iestādei savas kompetences ietvaros jākoordinē darbības ar citām saistītām iestādēm un jāinformē tās par konstatētajiem riskiem, kas ir citas iestādes kompetencē. Piemēram, VVD jānodrošina kontroli par faktiski iegūtajiem no karjera derīgo izrakteņu apjomiem; VID jāpārbauda dokumentus par karjera produkcijas realizācijas apjomiem – katras institūcijas iegūtie dati jāsalīdzina savā starpā.</p>	30.12.2022.	<p>VVD, VID</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>VARAM, FM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Uz VVD 03.08.2021. aicinājuma pamata ir izveidota VVD un VID darba grupa par datu apmaiņas uzlabošanu DRN administrēšanas jomā.</p> <p>2021.gada septembra-novembra periodā ir organizēta darba grupas sanāksme un viedokļu apmaiņa informācijas aprītes veicināšanai.</p> <p>2022.gadā turpinās darbs pie sadarbības uzlabošanas un paplašināšanas</p>
3.2.	<p>Mazināt atradnēs iegūto derīgo izrakteņu vai būvniecības procesā iegūto dabas resursu realizāciju saimnieciskajā darbībā, neuzskaitot to apjomu un nesamaksājot noteikto DRN.</p> <p>DR: 1.Normatīvajos aktos noteikta obligātā prasība kravu autopārvadātājiem, kuri komercpakalpojuma ietvaros pārvadā precī/materiālus, kam tiek uzrēķināts DRN, noformēt papīra vai elektroniskā formātā pavadzīmi katrai kravai, ko autovadītājs var uzrādīt kompetentās iestādes likumīgajam pārstāvim. Pavadzīmē ir jānorāda kravas pārvadājuma datums, materiāla izcelsmes vieta, kravas saņēmējs un adrese.</p>	<p>Derīgo izrakteņu aprītē ir iesaistīti zemes dzīļu izmantotāji, pārvadātāji un būvnieki. Lai derīgos izrakteņus varētu iegūt, ir jāsaņem VVD izsniegta licence, Dabas resursu lietošanas atļauja vai pašvaldības atļauja. VVD veic darbības kontroli atradnēs. Būvniecību var veikt, pamatojoties uz būvvaldē akceptētu būvatļauju vai būvniecības ieceri, un to veic pats īpašnieks vai piesaistot reģistrētu būvnieku. Būvniecības procesu kontrolē būvvalde. Savukārt pārvadātājs, kuram ir transports un atbilstošas autovadītāja tiesības, pakalpojumus sniedz bez speciālām prasībām. Izmantojot iespēju, ka derīgo izrakteņu vai minerālmateriālu pārvadāšanai nav noteikta nepieciešamība reģistrēties vai saņemt atļauju, kā arī nav obligāti nepieciešami kravas pārvadājumu apliecinājoši dokumenti (ieguves vieta,</p>	30.12.2022.	<p>VARAM, FM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>VVD, VP, VID, SM</p>	<p>Izpilde nav uzsākta</p> <p>(VVD):</p> <p>DR1: tiks sagatavoti priekšlikumi VARAM par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos saistībā ar dabas resursu un minerālmateriālu pārvadāšanas kontroli</p> <p>DR2: tiks izvērtētas iespējas un apsvērta organizatoriskā kārtība kontroles pirkumu veikšanai sadarbībā ar VID. Sadarbības paplašināšana tiks izvērtēta izveidotās VVD un VID darba grupas ietvaros.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>2.Normatīvajos aktos atbilstošā kārtībā ir paredzētas tiesības noteiktām VVD amatpersonām nepieciešamības gadījumā izdarīt kontroles pirkumu, lai pārlicinātos par darījumiem ar dabas resursiem, kuri ir iegūti nelikumīgi vai par tiem netiek maksāts DRN</p> <p>RR: Sadarbojoties kompetentajām iestādēm sagatavoti grozījumi normatīvajos aktos.</p>	<p>pārvadātājs, piegādes adrese u.c.) katras kravas pārvadājumam, pārvadātājs var nekontrolēti pārvadāt arī nelegāli iegūtus derīgos izrakteņus. Faktiski pārvadātāji arī ir tie, kas ievieto sludinājumus un piedāvā piegādāt minerālmateriālus par atlīdzību, un atkarībā no pieprasījuma vienojas ar derīgo izrakteņu ieguvējiem vai būves īpašniekiem par iegūto dabas resursu slēptu iegādi.</p> <p>VVD kompetencē nav pārbaudīt šādos sludinājumos ievietotās informācijas patiesumu ar kontroles pirkuma palīdzību. Par to var pārlicināties tikai sadarbojoties ar VID amatpersonām. Tomēr tas neļauj valsts vides inspektoriem būt pietiekoši operatīviem</p>			
	<p>DR: 3.Uz pieejamo satelītattēlu robotizētas salīdzināšanas metodes pamata ieviests zemes virsmas reljefa izmaiņu attālināts monitorings, kas ļaus sistēmiski un laicīgi atklāt iespējamās zemes dziļu izmantošanas pārkāpumus, tai skaitā nelikumīgi iegūto derīgo izrakteņu iesaistīšanu saimnieciskajā darbībā.</p> <p>RR: Aprobēšanai ieviests zemes virsmas reljefa izmaiņu attālināta monitoringa prototips, kas ļautu laicīgi atklāt un novērst nelegālus zemes dziļu izmantošanas un dabas resursu lietošanas gadījumus, lai izveidotu informācijas sistēmu zemes pielietojuma izmaiņu kartogrāfiskās bāzes veidošanai.</p>	<p>Lai varētu vizuāli sekot līdzi notiekošām reljefa izmaiņām visā Latvijas teritorijā un atklāt faktus, kas liecina par iespējamu derīgo izrakteņu iegūvi, VVD pieejamie kartogrāfiskie dati, ar kuriem var strādāt, ir publiski pieejamais LĢIA karšu pārliks. Karšu pārlikā pieejamās ortofoto kartes ir ar vairāku gadu nobīdi, kas ļauj tikai konstatēt ilgāku laiku atpakaļ notikušas aktivitātes. Bez tam šo procesu monitorings fiziski iespējams tikai izlases veidā, ja VVD ir saņēmis konkrētu informāciju vai pieteikumu. Vispārīgs Latvijas teritorijas reljefa izmaiņu monitorings netiek veikts. Tādējādi nav iespējama pilnvērtīga un operatīva kontrole, kas aptvertu visu Latvijas teritoriju. Plānota kontrole tiek veikta tikai zināmajās atradnēs, kuru izmantošanai izsniegta atļauja vai licence.</p>	30.12.2022.	<p>VARAM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>VVD, LVGMC, TM, ZM, LĢIA</p>	<p>VARAM: DR3: Atbilstoši VVD sniegtajai informācijai jautājuma virzība ir uzsākta.</p> <p>VVD DR:3. 01.03.2022. uzsākta projekta "Uz Sentinel datiem balstīts pakalpojums zemes dziļu izmantošanas attālinātai uzraudzībai un iespējamās nelegālās derīgo izrakteņu ieguves atklāšanai" īstenošana. Projektu plānots pabeigt 28.02.2023.</p> <p>Ir sagatavoti un vadošajam partnerim iesniegti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietotāja prasības izstrādes produktam - Testēšanas plāns. <p>Ir sagatavoti dati par testa objektiem.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
3.3.	<p>Nodrošināt atbilstošu kontroles vidi zemes dziļū atradnēs izmantoto resursu izmantošanā būvniecībā.</p> <p>DR: 1.Ieviesta obligāta prasība būvniecības gaitā iegūtās un pārvietotas augsnes, grunts vai derīgo izrakteņu apjoma klasificēšanai pa dabas resursu veidiem un reģistrēšanai Būvniecības informācijas sistēmā, norādot tā apjomu, transportēšanas laiku un piegādes adresi, ja tas tiek realizēts saimnieciskajā darbībā ārpus zemes īpašuma.</p> <p>2.Ieviesta obligāta prasība būvobjektu būvniecības gaitā izmantoto minerālmateriālu piegādes apjomu reģistrēt Būvniecības informācijas sistēmā, norādot katras piegādes apjomu un sastāvu, minerālmateriālu izcelsmes vietu, derīgo izrakteņu ieguvēju vai minerālmateriālu sagatavotāju, piegādātāju un piegādes adresi (būvobjektu).</p> <p>3.Būvuzraugiem noteikts pienākums veikt kontroli par uzrādīto, no derīgo izrakteņu ieguves vietām piegādāto minerālmateriālu apjomu un veidu sakrītību ar būvobjektā faktiski iestrādāto minerālmateriālu apjomu un veidu</p> <p>RR: Izvērtēti un sniegti priekšlikumi normatīvajiem aktiem minerālmateriālu izmantošanas uzraudzībai būvniecībā.</p>	<p>Vēl joprojām pastāv augsts risks, kad zemes dziļū resursi tiek iegūti un realizēti nenoformējot karjera/atradnes dokumentus un atļaujas, bet “sakārtojot” dažāda veida būvatļaujas – zivju dīķu būvniecībai, noteku tīrīšanas, hidrotehniskajiem un zemes darbiem u.tml. Tādos gadījumos, kaut gan pēc fakta notiek zemes derīgo izrakteņu ieguve un pārdošana, pirmkārt, nav jāievēro karjeriem saistošas prasības (izpēte, licencēšana, ietekmes uz vidi novērtēšanas process, uzskaitē), otrkārt, tādu objektu kontroli veic attiecīgas pašvaldības būvvalde, bet VVD par tiem nav informēts. Veiktās izmaiņas normatīvajos aktos, lai ierobežotu šādas iespējas, kā piemēram, nosakot zemes dziļū izmantošanas licences saņemšanu, ja derīgo izrakteņu ieguve paredzēta vairāk nekā 10 000 m³, dīķa izveides (būvniecības) rezultātā iegūto un neuzrādīto derīgo izrakteņu realizācijas riskus nemazina.</p>	30.12.2022.	<p>EM, VARAM, BVKB</p> <hr/> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>VVD, LTRK</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VARAM (DR1, DR2,DR3): VARAM sadarbībā ar VVD aicinās izvērtēt BIS funkcionalitāti, attiecīgi tiks sniegti priekšlikumi BVKB.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
3.4.	<p>Nelegālo atkritumu aprites ierobežošana.</p> <p>DR: 1.Veikt atkritumu apjoma un aprites plūsmas salīdzinājumu ar noteiktu komersantu finanšu plūsmu, identificējot neatbilstības un veicot attiecīgus kontroles pasākumus saistībā ar identificētiem riskiem.</p> <p>RR: 1.Kontroles pasākumu rezultāti.</p> <p>2.Izstrādāti grozījumi normatīvajos aktos, nosakot ierobežojumus saņemt atļaujas atkritumu apsaimniekošanas jomā.</p> <p>RR: 2.Izstrādāti grozījumi normatīvajos aktos.</p>	<p>Novērst iespējas atkritumu apsaimniekošanas jomā veikt atkritumu neregistrētu pārvadāšanu, uzglabāšanu un pārstrādi.</p> <p>Lai nodrošinātu godīgu konkurenci un augstus uzņēmējdarbības standartus atkritumu apsaimniekošanas jomā ir nepieciešams izvērtēt iespējamus grozījumus normatīvajos aktos, nosakot ierobežojumus saņemt atļaujas atkritumu apsaimniekošanas jomā komersantiem, kuru nodokļu parāda apmērs ir virs 150 <i>euro</i>, kuri divus gadus pirms atļaujas saņemšanas ir bijuši reģistrēti VID riska personu sarakstā, kā arī nosakot nosacījumus liegt atļaujas saņemšanu, ja pret komersantu ir sākts kriminālprocess par noziedzīgiem nodarījumiem nodokļu vai muitas jomā.</p> <p>Attiecināt minētās prasības arī uz komersantiem, kuri vēlas kļūt par iepakojuma, videi kaitīgo preču atkritumu un nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekotājiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par dabas resursu nodokli.</p> <p>Veikt VVD analītiskās kapacitātes stiprināšanu nelegālo atkritumu plūsmu mazināšanai un atkritumu reģenerācijas mērķu izpildes kontroles nodrošināšanai.</p>	30.12.2022.	<p>VARAM, VVD</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VID</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VVD (DR1): Ir stiprināta VVD kapacitāte. Kopš 01.03.2022. VVD strādā Atkritumu plūsmu datu analītiķis, kas veic atkritumu apjoma un aprites salīdzinājumu ar komersantu finanšu plūsmu.</p> <p>VARAM: izstrādā likumprojektu "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā" (21-TA-1794), kurā paredzēs noteikt gadījumus, kad VVD būs tiesīgs atteikt atļaujas izsniegšanu.</p>
3.5.	<p>Uzskaites pilnveidošana darījumiem, kuros tiek izmantoti maksājumu karšu POS termināli.</p> <p>DR: Izvērtēt iespējamus risinājumus, lai ierobežotu izvairīšanos no nodokļu</p>	<p>Nodokļu maksātāji arvien biežāk izmanto mobilos POS terminālus, lai izvairītos no nodokļu nomaksas, nedeklarējot ieņēmumus, kas rodas, pieņemot maksājumu ar mobilo POS termināli, kuram piesaistīts ārvalstī atvērtais konts,</p>	30.06.2022.	<p>FM, VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(VID) Uzsākta priekšlikumu izvērtēšana, lai tos nosūtītu FM tālākai izvērtēšanai un iekļaušanai normatīvajos aktos, vienlaikus aicinot FM uz tikšanos ar VID pārstāvjiem.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>nomaksas darījumos, kuros tiek izmantoti POS termināli.</p> <p>RR: Izvērtētas iespējas un sniegti priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>par kuru informācija VID nav sniegta likumā noteiktajā kārtībā.</p> <p>Šobrīd likuma “Par nodokļiem un nodevām” 15.panta trešās daļas 9.punkts uzliek par pienākumu saimnieciskās darbības veicējiem sniegt informāciju VID par ārvalstīs atvērtajiem kontiem.</p> <p>Taču esošā informācija nav pietiekama, lai pietiekami efektīvi kontrolētu mobilos POS, kuriem piesaistīti ārvalstu konti.</p>		FKTK, EM, LTRK	
3.6.	<p>Novērst digitālo maksājumu sistēmas izmantošanu nekontrolētu un neuzskaitītu norēķinu veikšanai uzņēmējdarbībā.</p> <p>DR: Izvērtēt riskus un sniegt priekšlikumus, lai mazinātu maksājumu iestādes /elektroniskās naudas iestādes, kā, piemēram, <i>Paysera</i> maksājumu sistēmas izmantošanu nekontrolētu un neuzskaitītu norēķinu veikšanai uzņēmējdarbībā.</p> <p>RR: Sagatavoti priekšlikumi par iespējamajiem risinājumiem, grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>Arvien biežāk uzņēmumi izvēlas atvērt kontus digitālajās maksājumu pakalpojumu lietotnēs (<i>Revolut, Paysera, Transferwise</i> utml.). Pēc FICIL veiktajām izpētēm un novērojumiem, ir saskatāmi šo iestāžu trūkumi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmās un iestāžu klientu izpētē atbilstoši “NILLTPFN likumā” noteiktajām prasībām. Nav pārlicības, ka šīs iestādes sniedz ziņojumus VID par savu klientu aizdomīgiem darījumiem attiecībā uz nodokļu nomaksu.</p>	30.06.2022.	<p>FM, FKTK</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VID, LB, EM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(VID) uzsākta riska izvērtēšana un priekšlikumu apzināšana par maksājumu iestādes/elektroniskās naudas iestādes, kā piemēram, <i>Paysera</i>, maksājumu sistēmas izmantošanu nekontrolētu un neuzskaitītu norēķinu veikšanai uzņēmējdarbībā mazināšanai.</p>
3.7.	<p>Mazināt iespējas un motivāciju organizētās noziedzības grupējumiem veidot un izmantot nelegālās cigarešu ražošanas iekārtas.</p>	<p>Nepieciešams aktualizēt jautājumu par nelegālo tabakas ražošanas iekārtu iegādi un glabāšanu un veikt nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos ar mērķi mazināt iespējas un vēlmi organizētās</p>	30.06.2022.	<p>EM, VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(VID) Tiek gatavoti priekšlikumi grozījumiem Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā, paredzot aizliegumu uzglabāt, izmantot un pārvietot neregistrētas</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>DR: Izvērtēt nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, nosakot gan cigarešu ražošanas iekārtu reģistrāciju, gan atbildību par nelegālo cigarešu ražošanas iekārtu nelikumīgu iegādi un glabāšanu</p> <p>RR: Sniegti priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos par cigarešu ražošanas iekārtu reģistrāciju (EM), nelikumīgu iegādi un glabāšanu. (VID)</p>	noziedzības grupējumiem veidot nelegālās cigarešu ražotnes valstī.		FM, TM	tabakas izstrādājumu un augu smēķēšanas produktu ražošanas iekārtas, kā arī nosakot atbildību par šī aizlieguma neievērošanu.
3.8.	<p>Samazināt nelegālas izcelsmes degvielas apgrozījumu.</p> <p>DR: Sadarbībā ar nozares ekspertiem izvērtētas iespējas ierobežot nelegālas izcelsmes degvielas apriti, kā arī iespējamus veicamus pasākumus, lai ierobežotu no trešajām valstīm iebraucošo komerciālo transportlīdzekļu degvielas tvertnēs ievestās degvielas nonākšanu nelegālajā tirgū.</p> <p>Organizēta diskusija ar nozares asociācijām par iespējam ierobežot nelegālas izcelsmes degvielas apriti, kā arī izvērtēti koordinēti risinājumi visās Baltijas valstīs situācijas sakārtošanai transporta nozarē.</p> <p>RR: Sagatavots izvērtējums un iesniegti priekšlikumi turpmākai rīcībai.</p>	<p>Saskaņā ar dažādām aplēsēm degvielas nelegālā tirgus apjoms Latvijā ir 10-20 % no ikgadējās legālās degvielas realizācijas apjoma. Tas nozīmē, ka tikai akcīzes nodokli vien valsts 2018.-2019. gadā nav iekasējusi ap 54-108 miljonus <i>euro</i> gadā dēļ degvielas nelegālā tirgus esamības.</p> <p>Viens no degvielas nelegālās aprites kanāliem ir tieši no Krievijas un Baltkrievijas iebraucošo komerciālo transportlīdzekļu degvielas tvertnēs ievestā degviela. Šādi ievestā degviela tiek lietota ne tikai konkrētā komerciālā transportlīdzekļa ekspluatācijā, bet pretlikumīgi tiek nolieta un realizēta Latvijas teritorijā.</p>	30.12.2022.	<p>SM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, VID</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(SM): informē, ka 2021.gadā Baltijas valstīs degvielas ievēšanai ir noteiktas vienādas prasības. Trešo valstu autopārvadātājiem, iebraucot ES, no akcīzes nodokļa ir atbrīvota komerctransporta standarta degvielas tvertnēs esošā degviela. SM sadarbojoties ar VID Muitas pārvaldi, ir uzlabota situācija starptautisko autopārvadājumu kontroles jomā. (14.09.2021. SM, VID, VP kopīgā videokonferencē analizēja trešo valstu kravu pārvadājumu aktualitātes un starptautisko autopārvadājumu atļauju kontroles problēmjaudījumus).</p> <p>Pašlaik SM vērtē turpmākās rīcības minētā uzdevuma izpildē, jo 2022.gadā ir būtiski mainījies ģeopolitiskā situācija. ES un citu valstu ieviestās sankcijas pret Krieviju un Baltkrieviju, it īpaši š.g. pirmajā ceturksnī, sākoties karadarbībai, ir ietekmējušas kravu pārvadātājumus no šīm valstīm. Attiecīgi arī nelegālās degvielas jautājums šobrīd zaudē aktualitāti.</p>
3.9.	<p>Paaugstināt kontrabandas apkarošanas iespējas uz ES ārējās robežas.</p>	Lai nodrošinātu ātrāku un efektīvāku kontrabandas preču, t.sk., narkotiku, tabakas izstrādājumu un citu neatļautu preču, kas veido daļu ēnu ekonomikas, pārvietošanas pāri valsts robežai	Pastāvīgi	<p>VID</p> <p>Līdz-</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Izskatīti un saskaņoti iekšējie noteikumi "Muitas tehniskā aprīkojuma izmantošanas uzskaites kārtība, izmantojot Elektronisko muitas datu apstrādes sistēmu".</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>DR: Pilnveidot muitas kontroles procesu, izmantojot uz jaunākajām tehnoloģijām balstītu kontroles aprīkojumu un kontroles metodes. Attīstīt robežšķērsošanas vietu un muitas kontroles punktu infrastruktūru kontroles dienestu sadarbības stiprināšanai un kontroles procesa uzlabošanai.</p> <p>Turpināt datu analīzes un pārkāpumu muitas jomā identificēšanas procesu automatizāciju</p> <p>RR: Kontroles pasākumu rezultāti</p>	<p>identificēšanu un atklāšanu, tādējādi nodrošinot Latvijas un visas ES finanšu interešu, sabiedrības drošuma un drošības aizsardzību, kā arī pozitīvi ietekmējot uzņēmējdarbības vidi, nepieciešams turpināt efektīvizēt muitas kontroles procesus, kā arī stiprināt kontroles dienestu sadarbību, mērķtieciīgi attīstot viedu infrastruktūru.</p> <p>Aizvien tiek atklāti jauni kontrabandas un sabiedrībai bīstamu un nedrošu preču ieviešanas gadījumi, kuru neatklāšana būtu nodarījusi ievērojamu kaitējumu valsts ekonomikai un cilvēku drošībai.</p> <p>2020. gadā veikto muitas kontroles pasākumu (izņemto cigarešu un tabakas) rezultātā novērsti zaudējumi 11,48 milj. <i>euro</i> apmērā.</p>		<p>atbildīgās institūcijas</p> <p>FM</p>	<p>Kopā ar kravas rentģeniekārtu apkalpojošo firmu tika veikti Liepājas ostas MKP, Ventspils ostas MKP, Silenes MKP, Pāternieku MKP un Terehovas MKP kravas rentģeniekārtu skenēšanas testi ar testa iekārtām. Testa rezultāti ļaus izanalizēt skenēto attēlu kvalitāti un izvērtēt rentģeniekārtu darbību.</p> <p>2022.gada 1.ceturksnī:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muitas fizisko kontroļu rezultativitāte ir 27,57 %. 2. Patērētājiem bīstamu preču ieviešanas aizliegumu skaits samazinājies par 52,8%, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu. 3. Izņemto narkotisko un psihotropo vielu daudzums (g) pieaudzis 284 reizes, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu (pirms ekspertīzes veikšanas). 4. Kontrafaktu preču atklāšanas gadījumu skaits ir samazinājies par 89,5%, salīdzinot ar iepriekšējā gada 1.ceturksni. 5. Atklāti 7 skaidras naudas nedeklarēšanas gadījumi, kas ir par 133% vairāk nekā iepriekšējā gada 1.ceturksnī. 6. MP veikto kontroles pasākumu (izņemto cigarešu un tabakas) rezultātā novērstie zaudējumi ir 1 203 679 <i>euro</i>.
3.10.	<p>Zāļu lieltirgotavu un zāļu ražotāju savstarpējie līgumi par zāļu realizāciju.</p> <p>DR: Līgumu "caurspīdība", kontrolēti atlaižu mehānismi.</p> <p>RR: Normatīvo aktu papildināšana ar līgumu kontroles mehānismu.</p>	<p>Zāļu ražotāji neoficiālās sarunās ir norādījuši, ka zāļu lieltirgotavas uzstāda nepamatotas prasības (piemēram, lielas atlaides, neatbilstošs uzcenojums cenu veidošanā), lai ražotājs varētu savus medikamentus izplatīt caur šīm lieltirgotavām. Īpaši tas attiecas uz lieltirgotavām ar lielajām aptieku ķēdēm. Šādu prasību realizācijas rezultātā, iespējams, paaugstina zāļu cenas, veidojas lieltirgotavas monopolstāvoklis konkrēta ražotāja zāļu izplatīšanā vai, gadījumos, kad ražotājs nevar vai negrib piekrist lieltirgotavas līgumam, veidojas situācija, kad ražotājs ir spiests aiziet no kompensējamo zāļu saraksta vai no tirgus.</p>	30.12.2022.	<p>VM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>NVD, ZVA, VI, KP</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VM: Izstrādāts tiesību normu projekts (grozījumi iestrādāti Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumos Nr.416 "Zāļu izplatīšanas un kvalitātes kontroles kārtība", iespējams, grozījumi būs veicami citā normatīvajā aktā), kuru paredzēts (pirmreizēji) prezentēt nozarei Farmācijas jomas konsultatīvajā padomē 2022.gada 20.aprīlī.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
3.11.	<p>Mājas (istabas) dzīvnieku aprites izsekojamības pastiprināšana un nekontrolētas pavairošanas un tirdzniecības novēršana.</p> <p>DR: Sagatavoti grozījumi normatīvajos aktos, nosakot: 1. prasības informācijas norādīšanai sludinājumos par mājas (istabas) dzīvnieku atsavināšanu un dodot tiesības PVD veikt mājas (istabas) dzīvnieku kontrolpirkumus; 2. no trešajām valstīm Latvijā ievesto suņu reģistrācijas kārtību.</p> <p>RR: Sagatavoti grozījumi normatīvajos aktos.</p>	<p>Nepieciešams novērst nekontrolētu mājas (istabas) dzīvnieku pavairošanu un tirdzniecību un nodrošināt efektīvāku mājas (istabas) dzīvnieku aprites izsekojamību. Jānosaka konkrētas prasības informācijas norādīšanai, kas jāievēro dzīvnieka īpašniekam, ievietot sludinājumus par mājas (istabas) dzīvnieku atsavināšanu.</p> <p>PVD nepieciešams pastiprināt mājas (istabas) dzīvnieku pavairošanas un tirdzniecības kontroli, veicot sludinājumu pārbaudes tīmekļvietnēs, kā arī veicot dzīvnieku kontrolpirkumus.</p> <p>Nepieciešams nodrošināt no trešajām valstīm Latvijā ievesto suņu izsekojamību un pieeju aktuālajai informācijai par Latvijā ievestajiem suņiem to kontrolē un reģistrācijā iesaistītajām personām – VID MP, PVD un praktizējošiem veterinārārstiem, kas izsniedz mājas (istabas) dzīvnieka pasi, kas ļaus noskaidrot personas, kas nekomerciālos nolūkos ievēd suņus, lai tos pārdotu (atsavinātu), kā arī ļaus atrast dzīvnieka īpašnieku gadījumos, kad suns noklīdis. Tiks ierobežota normatīvajiem aktiem neatbilstoša mājas (istabas) dzīvnieku atsavināšana.</p>	30.12.2022.	<p>ZM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>PVD, EM, FM, VID</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Sagatavoti grozījumi normatīvajos aktos: 1) likumprojekts “Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā” (saskaņošanā ar ministrijām); 2) izstrādāts MK noteikumu projekts “Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai”.</p> <p>2021.gada 9.decembrī pieņemts likums “Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā”, kas stājas spēkā 2022.gada 4.janvārī, kura 4.pantā noteikts, ja suni ievēd no citas valsts, - 10 dienu laikā pēc tā ievēšanas nodrošināt, ka tam ir mājas (istabas) dzīvnieka pase un tas uz īpašnieka vārda vai tās personas vārda, kura veterinārajā (veselības) sertifikātā norādīta kā suņa saņēmējs, ir reģistrēts Lauksaimniecības datu centra mājas (istabas) dzīvnieku reģistra datubāzē. Ja suni paredzēts atsavināt, šis pienākums izpildāms līdz atsavināšanas brīdim.</p> <p>2021.gadā PVD nekontrolētas mājas (istabas) dzīvnieku pavairošanas un tirdzniecības novēršanas, kā arī no trešajās valstīs ievesto suņu pastiprinātas izsekojamības kontrole ietvaros:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Veicis 613 pārbaudes, t.sk 2 gadījumos sadarbībā ar VP veikts kontrolpirkums; •24 gadījumos veicis papildus mājas (istabas) dzīvnieku pēcimporta pārbaudes; •4 gadījumos, par konstatētām neatbilstībām importa kontrolēs, informāciju ievietojis starptautiskajā pārtikas krāpšanas (Food Fraud) tīklā; •Veicis sludinājumu portālu, sociālo tīklu monitoringu, dzīvnieku tirgotājus informējot par prasībām, kas jāievēro nodarbojoties ar dzīvnieku pavairošanu un realizāciju, kā arī informējot par atbildību, kas iestājas, ja šīs prasības netiek ievērotas. <p>Savukārt 2022. gada 1. ceturksnī:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Veiktas 79 pārbaudes; •Veiktas sludinājumu portālu, sociālo tīklu monitoringu, dzīvnieku tirgotājus informējot par prasībām, kas jāievēro nodarbojoties ar dzīvnieku pavairošanu un realizāciju, kā arī informējot par atbildību, kas iestājas, ja šīs prasības netiek ievērotas. <p>(VID) Īstenojot uzdevumu par mājdzīvnieku tirdzniecību 2021.gadā, izvērtēta un izanalizēta informācija par 127 FP: - 120 FP nosūtīti paziņojumi par saimnieciskās darbības reģistrēšanu vai informācijas sniegšanu;</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
					<p>- 7 personām informācija nav pieprasīta, jo reģistrētais darbības veids atbilst darbības jomai vai saistīta ar dzīvnieku atrašanos norādītajā adresē.</p> <p>No 2021.gada augusta līdz 2022.gada 1.aprīlim:</p> <p>- 27 FP reģistrēja saimniecisko darbību;</p> <p>- 10 FP iesniedza GID - kopējā deklarētā summa 28 718 <i>euro</i>;</p> <p>-50 FP iesniedza paskaidrojumus par saimnieciskās darbības neregistrēšanu.</p>
3.12.	<p>Samazināt nelicencēto interaktīvo azartspēļu īpatsvaru.</p> <p>DR: Mazināta azartspēļu spēlētāju motivācija piedalīties nelicencētās azartspēlēs, kā arī pārskatīts kopējais nodokļu slogs azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem, lai izvērtētu iespējamus turpmākos risinājumus nelicencētu interaktīvu azartspēļu ierobežošanai</p> <p>RR: Izvērtēta azartspēļu laimestiem nodokļu piemērošanas kārtība un nepieciešamība veikt izmaiņas</p>	<p>Latvijā ir lielākais nelicencētā azartspēļu tirgus īpatsvars starp Baltijas valstīm – 44% no kopējā jeb 44,7 milj. <i>euro</i>. Aplēsts, ka zaudējums valsts budžetam ir 22% no nelicencētā tirgus jeb apmēram 10 milj. <i>euro</i> gadā. Viens no būtiskākajiem nesamērīgi lielās nelicencētā tirgus daļas pastāvēšanas iemesliem Latvijā ir nodokļa piemērošanas kārtība azartspēļu laimestiem, kas tiek piemērots nevis “tīrajam laimestam” (no laimesta atskaitot ar dalību saistītos izdevumus), bet gan naudas paskaitījumiem no spēles konta uz banku. Valsts Kultūrkapitāla fonda budžetu no 2022.gada veidos arī daļa no azartspēļu nodokļu ieņēmumiem 2,21% apmērā. Tādējādi nelegālā tirgus samazināšanās rezultātā palielinātos plānotie budžeta ieņēmumi. Nelegālo azartspēļu norises vietu un pieejamības ierobežošana ir viena no IAUI prioritātēm atbilstoši IAUI stratēģijai 2020.-2022.gadam.</p>	30.12.2022.	<p>FM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>VID, IAUI</p>	Izpilde nav uzsākta

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
4. rīcības virziens – Skaidras naudas neuzskaitīta un nekontrolēta aprīte					
4.1.	<p>Ierobežot skaidras naudas darījumus un skaidras naudas aprīti, tajā skaitā mazināt skaidras naudas lietošanas sliekšni.</p> <p>DR: Samazināts skaidras naudas lietojums un skaidras naudas aprīte gan atalgojuma izmaksā, gan norēķinos par darījumiem starp fiziskām personām, kā arī fiziskām personām un juridiskām personām.</p> <p>RR: Izvērtētas iespējas samazināt normatīvajos aktos noteikto sliekšni norēķiniem skaidras naudas veidā, izvērtētas iespējas veikt grozījumus normatīvajos aktos un sniegti priekšlikumi.</p>	<p>Lai gan pēdējos gados ir veikti grozījumi normatīvajos aktos, samazinot sliekšni pieļaujamam skaidras naudas apjomam darījumos, tomēr VID nodokļu administrēšanas pasākumu laikā ir konstatējis, ka gan fiziskās, gan juridiskās personas, ievērojot likuma “Par nodokļiem un nodevām” 30.pantā noteikto ierobežojumu veikt darījumus skaidrā naudā virs 7 200 <i>euro</i>, Ceļu satiksmes drošības direkcijā iesniegtajos dokumentos norāda, ka transportlīdzeklis ir iegādāts skaidrā naudā, nepārsniedzot 7 200 <i>euro</i>. Turklāt norādītā transportlīdzekļa iegādes vērtība tiek norādīta ievērojami zemāka par transportlīdzekļa tirgus vērtību (pat divas līdz trīs reizes). Taču pārbaudes laikā no juridiskās personas uzrādītajiem dokumentiem, transportlīdzekļu sludinājumos norādītās informācijas vai arī no fizisko personu sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka transportlīdzekļa iegādes vai realizācijas vērtība ir krietni augstāka par dokumentos norādīto vērtību, kā rezultātā juridiskās personas izvairās no pievienotās vērtības nodaļa nomaksas pilnā apmērā, radot ievērojamus zaudējumus valsts budžetam.</p> <p>Tāpat, skaidras naudas lietošanas sliekšņa samazināšanu nodokļu maksātājiem, tajā skaitā fiziskajām personām, kas neveic saimniecisko darbību, mazina aplokšņu algu izmaksas risku, kā arī mazina iespējas neregistrētas saimnieciskās</p>	30.12.2022.	<p>FM, VID</p> <hr/> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>TM, EM, CSDD</p>	Izpilde turpinās

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
		darbības vai neregistrētu darījumu izpaušmēm.			
4.2.	<p>Neuzskaitītas, nelikumīgi vai noziedzīgi iegūtas skaidras naudas aprites mazināšana pār valsts robežu.</p> <p>DR: Izvērtēti riski skaidras naudas aprites kontrolē gan pār ES ārējo robežu, gan Latvijas valsts iekšējo robežu un pilnveidots normatīvo aktu regulējums, lai mazinātu riskus noziedzīgi iegūtu līdzekļu pārvietošanai pār robežu, uzlabotu kontroles iespējas un ieviestu ES tiesību aktos noteiktās prasības.</p> <p>RR: Izvērtētas iespējas un sniegti priekšlikumi pilnveidot normatīvo regulējumu skaidras naudas pārvietošanai pār ES ārējai robežai un Latvijas iekšējai robežai</p>	<p>Lai novērstu nedeklarētas un noziedzīgi iegūtas skaidras naudas ieviešanu vai izvešanu no LR, 2019. gadā tika veikti grozījumi likumā "Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas" (likums). Tādējādi stiprinot valsts spējas cīnīties ar NILLTPF un samazinot vispārējos NILLTPF riskus, nodrošinot atbilstību starptautiskajām saistībām un standartiem NILLTPFN jomā un veicinot sabiedrisko drošību, ekonomiskas vides konkurētspēju un uzticamību Latvijas jurisdikcijai. Grozījumi likumā tika iniciēti saskaņā ar <i>Moneyval</i> 5.kārtas novērtēšanas ziņojumā ietvertu rekomendāciju par pasākumiem, kuri Latvijai jāveic, lai nodrošinātu vairāk atturošu sistēmu attiecībā uz robežas nedeklarētas vai nepatiesi deklarētas skaidras naudas arestēšanu un konfiskāciju.</p> <p>Ar šiem grozījumiem tika precizēts Likuma mērķa tvērums un darbības joma attiecībā uz LR iekšējo robežu ar ES dalībvalstīm, nosakot nedeklarētas vai noziedzīgi iegūtas skaidras naudas aizturēšanas nosacījumus un administratīvo atbildību par skaidras naudas deklarēšanas pienākuma neizpildīšanu uz valsts robežas un kompetenci sodu piemērošanā. Vienlaikus ir noteikts jauns subjektu loks – fiziskās personas, kurām šķērsojot valsts iekšējo robežu ievēdot vai izvedot no LR skaidru naudu vismaz 10 000 <i>euro</i> apmērā vai vairāk, pēc kompetentās iestādes amatpersonas pieprasījuma ir</p>	30.06.2022.	<p>VID, FM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FID, IeM, TM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>FM turpina darbu pie likumprojekta "Grozījumi likumā "Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas"", iesaistot VID amatpersonas.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
		<p>pienākums rakstveidā aizpildīt skaidras naudas deklarācijas veidlapu.</p> <p>ES dalībvalstīs ar 2021. gada 3. jūniju tiek piemērota Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 23. oktobra Regula (ES) 2018/1672 par Savienības teritorijā ievestās skaidras naudas vai no tās izvestās skaidras naudas kontroli un par Regulas (EK) Nr.1889/2005 atcelšanu (regula Nr.2018/1672). Saskaņā ar minēto regulu tiek izveidota kontroles sistēma skaidrai naudai, ko ievē ES vai izved no tās, lai papildinātu Direktīvā (ES) 2015/849 noteikto tiesisko regulējumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanai. Viena no būtiskākajām izmaiņām regulā Nr.2018/1672, paredz, ka, lai ES dalībvalstu kompetentās iestādes vienveidīgi īsteno skaidras naudas kontroli, EK, izmantojot īstenošanas aktu (Regula Nr.2021/776), pieņēma paraugus regulas 2018/1672 3.panta 3.punktā minētajai skaidras naudas deklarācijas veidlapai (pavadītai naudai) <i>Cash declaration form</i> un 4.panta 3.punktā minētajai skaidras naudas informācijas atklāšanas deklarācijas veidlapai (nepavadītai naudai) <i>Cash disclosure form</i>.</p> <p>Lai nodrošinātu regulas Nr.2018/1672 piemērošanu un paplašinātu Likuma tvērumu, Valsts sekretāru 2021. gada 21. aprīļa sanāsmē izsludināts likumprojekts "Grozījumi likumā "Skaidras naudas deklarēšana uz valsts robežas"" (likumprojekts). Likumprojektā, papildus jau Regulā Nr.1889/2005 noteiktajam (valūta un</p>			

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
		apgrozāmi uzrādītāja instrumenti), tiek paplašināta skaidras naudas definīcija, paredzot skaidras naudas kontroli arī precēm, ko izmanto kā vērtības uzkrāšanas līdzekļus ar augstu likviditāti un priekšapmaksas kartes. Vienlaikus likumprojektā tiek paredzēts, ka kompetentās iestādes ne tikai uz valsts ārējās robežas, bet arī uz valsts iekšējās robežas kontrolēs gan skaidru naudu, gan nepavadītu skaidru naudu, proti, skaidru nauda, kas nosūtīta pasta, kurjera vai kravas sūtījumos, tādējādi mazinot ģēnu ekonomikas riskus, veicinot cīņu un samazinot vispārējos NILLTPF riskus.			
5. rīcības virziens – Nodokļu nomaksas veicināšana					
5.1.	<p>Izstrādāt normatīvo regulējumu par ikgadējo vispārējo iedzīvotāju ienākumu deklarēšanas pienākumu.</p> <p>DR: Izstrādāts likumprojekts par ikgadējo vispārējo iedzīvotāju ienākuma deklarēšanu.</p> <p>RR: Izstrādātais likumprojekts par ikgadējo vispārējo iedzīvotāju ienākumu deklarēšanu iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā.</p>	Saskaņā ar Ģnu ekonomikas apkaršanas padomē 2021. gada 23. septembrī izdiskutēto pieņemts lēmums (padomes protokola Nr. 9, 4. punkts) izstrādāt normatīvo regulējumu par vispārējo iedzīvotāju ienākumu deklarēšanas pienākumu, paredzot, ka ar 2023. gadu visi iedzīvotāji deklarēs savus ienākumus par 2022. gadu un turpmāk katru gadu.	01.11.2022.	<p>FM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	Izpilde nav uzsākta
5.2.	<p>Nodrošināt valsts pētījumu programmas “Ģnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai” īstenošanu.</p>	Valsts pētījumu programmas “Ģnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai” virsmērķis ir mazināt ģnu ekonomiku, veicinot iekļaujošu un uz ilgtspējīgu attīstību vērstu ekonomisko izaugsmi, produktīvas un konkurētspējīgas	30.12.2022.	FM	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Pētījuma projekta īstenoātājs 28.01.2022 ir iesniedzis 3.saturisko pārskatu, organizētas vairākas Īstenošanas un uzraudzības komisijas sēdes, kā arī uzsākta diskusija ar Projekta īstenoātāju par nepieciešamību veikt korekcijas un papildinājumus minētajā nodevumā. Pētījuma 4.saturiskais pārskats būs</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>DR: Ēnu ekonomikas mazinošu pasākumu ierosināšanai un īstenošanai tiek izmantoti zinātniskā pētījuma rezultāti par ēnu ekonomikas apmēru un tās ietekmējošiem faktoriem, kā arī zinātniskā pētījuma rezultātā ierosināti priekšlikumi.</p> <p>RR: Zinātniskā pētījuma rezultātā ierosinātie un plānā iekļautie pasākumi ēnu ekonomikas mazināšanai noteiktā tautsaimniecības nozarē vai kopumā.</p>	<p>uzņēmējdarbības vides sekmēšanu, tādējādi paaugstinot sabiedrības labklājību Latvijā.</p> <p>Valsts pētījumu programmas mērķis ir veicināt zinātnisku pētījumu izmantošanu valsts politikas plānošanā un lēmumu pieņemšanā noteiktās jomās. Zinātnisko pētījumu rezultāti par ēnu ekonomikas apmēru un tās ietekmējošiem faktoriem, kā arī zinātnisko pētījumu rezultātā ierosinātie priekšlikumi tiks izmantoti kā izsvērti un zinātniski pamatoti argumenti jaunu ēnu ekonomikas mazinošu pasākumu ierosināšanai un īstenošanai.</p>		<p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>BICEPS, LZP, VID, Visas nozaru ministrijas</p>	<p>pieejams 2022.gada maijā. “Lauku eksperimenta” rezultātus VID plānos adaptēt praksē un aprobēt uz atsevišķām nozarēm.</p>
5.3.	<p>Turpināt darbu analītisko rīku attīstībai, izmantojot izveidoto “Nodokļu maksātāju reitinga sistēmu”, kurā ir aprakstīti rādītāji, tai skaitā par nodokļu pārskatu iesniegšanas disciplīnu, darba samaksas rādītāji, saimnieciskās darbības rādītāji, nodokļu deklarēšanas riski u.c.</p> <p>DR: Popularizēta “Nodokļu maksātāju reitinga sistēma”.</p> <p>RR: Veikti pasākumi “Nodokļu maksātāju reitinga sistēmas” popularizēšanai.</p>	<p>Tāpat VID īsteno stratēģiskās iniciatīvas nodokļu maksātāju segmentēšanai, kas paredz, ka nodokļu administrēšanas procesu politika tiek balstīta uz nodokļu maksātāju uzvedības un brīvprātīgas saistību izpildes līmeņa novērtējumu. Minētais rīks “Nodokļu maksātāju reitinga sistēma” ne tikai informē nodokļu maksātājus par viņa saimniecisko darbību raksturojošo rādītāju atbilstību vispārējām ekonomiskajām tendencēm, bet arī motivē nodokļu maksātājus sekot nodokļu saistību izpildes disciplīnai un uzlabot to</p>	30.12.2022.	<p>VID, FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>LM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Lai nostiprinātu nodokļu maksātāju reitinga sistēmu tiesiskajā regulējumā, Finanšu ministrija ir izstrādājusi likumprojektu “Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”” (Nr.22-TA-368), kas pēc publiskās apspriešanas 2022.gada 16.martā nosūtīts TAP portālā iesaistītajām institūcijām saskaņošanai un atzinuma sniegšanai. Likumprojektā ietvertie grozījumi cita starpā paredz ar 2024.gada 1.janvāri nodrošināt publiski pieejamu VID noteikto nodokļu maksātāju reitinga kopējo novērtējumu (vienlaikus nodrošinot iespēju nodokļu maksātājam VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā saņemt informāciju par individuālajiem nodokļu saistību izpildes un saimnieciskās darbības raksturojošiem rādītājiem, kuri izmantoti, nosakot tā reitinga kopējo novērtējumu) un atteikties no Padziļinātās sadarbības programmas turpmākās darbības. Šobrīd likumprojekts pēc saskaņošanas procesā saņemtajiem atziniem tiek precizēts un tuvākajā laikā tiks novirzīts TAP portālā atkārtotai saskaņošanai.</p>
5.4.	<p>Sadarbības pilnveidošana apsardzes nozares darbības sakārtošanai un ēnu ekonomikas mazināšanai nozarē.</p>	<p>Nepieciešams izveidot VP, VID un apsardzes nozares asociāciju sadarbības platformu, lai mērķtiecīgi cīnītos ar ēnu ekonomiku u.c. normatīvo aktu prasību neievērošanu (pieejamo nozares datu</p>	31.03.2022.	IeM	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(VID) Sadarbības ietvaros 2021.gadā organizētas divas tikšanās ar DNKA pārstāvjiem par apsardzes nozares jautājumiem. 29.03.2022. parakstīta VID un DPA vienošanās par sadarbību.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>DR: Izveidot un formāli nostiprināt VP, VID, VDI un apsardzes nozares asociāciju sadarbības platformu.</p> <p>RR: Ar iekšlietu ministra rīkojumu izveidota pastāvīgā darba grupa institūciju sadarbībai apsardzes nozares pilnveidošanas jautājumos, t.sk. cīņā ar ēnu ekonomiku.</p>	<p>analīze rīcības problēmu novēršanai izstrādei).</p> <p>Lai nodrošinātu platformas ietvarā izstrādāto priekšlikumu atbilstību ES un nacionālajiem tiesību aktiem brīvas konkurences jomā, platformā ar padomdevēja tiesībām nepieciešams pieaicināt EM un KP</p>		<p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VID, VDI, DNKA, LDBA, DPA, EM, KP, VP</p>	
5.5.	<p>Noteikt pienākumu kredītiestādēm un maksājumu pakalpojumu sniedzējiem sniegt informāciju VID par juridisko personu kontu apgrozījumu.</p> <p>DR: Izvērtēt iespējas noteikt, ka kredītiestādes un maksājumu pakalpojumu sniedzēji sniedz VID informāciju par juridiskās personas iepriekšējā ceturkšņa konta apgrozījumu, kas pārsniedz vienu ceturto daļu no vērtības, kas noteikta kā pienākums reģistrēties kā PVN maksātājam, t.i. 10 tūkst. <i>euro</i>.</p> <p>RR: Izvērtētas iespējas un iesniegti priekšlikumi iespējamiem grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>Lai veicinātu labprātīgu nodokļu nomaksu (pilnveidojot VID iespējas veikt juridisko personu nodokļu nomaksas uzraudzību), noteikt pienākumu kredītiestādei un maksājumu pakalpojumu sniedzējiem regulāri līdz noteiktam datumam sniegt VID informāciju par klienta – juridiskās personas – iepriekšējā mēneša konta apgrozījumu.</p>	30.12.2022.	<p>VID, FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FKTK, LB</p>	Izpilde nav uzsākta
5.6.	<p>Noteikt būvkomersantiem pienākumu veikt darba spēka nodokļu uzskaiti objektu līmenī un ieviest nodokļu samaksas kontroles mehānismu.</p>	<p>Būvkomersantam organizējot grāmatvedību objektu griezumā, darba spēka nodokļu administrēšanai tiks iegūtu savstarpēji salīdzināmi dati par katra objekta plānotajiem, aprēķinātiem un nomaksātiem nodokļiem. Tas ļaus identificēt objektus ar augstu ēnu</p>	01.03.2022.	FM	Izpilde nav uzsākta

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>DR: 1. Izstrādāts priekšlikums (konceptuāls risinājums) būvkomersantu aprēķināto darba spēka nodokļu uzskaitēi būvniecības ieceres (objekta) griezumā ar mērķi radīt efektīvu mehānismu darba spēka nodokļu nomaksas disciplīnas uzraudzībai un "aplokšņu algu" riska mazināšanai</p> <p>RR: 1.Informatīvais ziņojums, kas paredz konceptuālu risinājumu efektīvai būvkomersanta aprēķināto darba spēka nodokļu uzskaitēi objekta līmenī un šāda pienākuma efektīvu uzraudzību.</p> <p>DR: 2. Pēc 5.9. pasākuma 1. rezultātā paredzētā konceptuālā risinājuma atbalstīšanas MK izstrādāt atbilstošu normatīvo regulējumu</p> <p>RR: 2.Izstrādāti grozījumi normatīvajos aktos, paredzot jēgpilna risinājuma ieviešanu.</p>	<p>ekonomikas risku, veikt jēgpilnas un uz objektīviem datiem balstītas pārbaudes būvkomersantiem.</p> <p>Grāmatvedības kārtošana objektu griezumā kopsakarā ar ieviesto elektronisko darba laika uzskaiti ļaus iegūt objektīvu un aktuālu informāciju par nodarbināto faktiski nostrādāto darba laiku, lai pārlicinātos par aprēķināto un samaksāto nodokļu korektumu</p>	<p>30.12.2022.</p>	<p>Līdz-atbildīgās institūcijas EM</p> <p>FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas EM</p>	
5.7.	<p>Veicināt caurspīdīgu savstarpējo norēķināšanos publiskajos būvdarbu līgumos.</p> <p>DR: 1. Noteikt pienākumu galvenajam būvdarbu veicējam un apakšuzņēmējam iesniegt iekļaušanai vienotajā elektroniskās darba laika uzskaites datubāzē informāciju par visiem ar saviem apakšuzņēmējiem iepriekšējā mēnesī noslēgtajiem būvdarbu līgumiem bez līguma summas ierobežojuma (pašlaik šāds</p>	<p>Būvdarbu pakalpojuma sniegšanai ir raksturīgas apakšuzņēmēju ķēdes, t.i. galvenais būvdarbu veicējs pamatā nodrošina būvdarbu vadības funkciju, būvdarbu veikšanu nododot apakšuzņēmējiem, kas daļu no darbiem nodod saviem apakšuzņēmējiem. Šādi izveidojas vairāku līmeņu plašas apakšuzņēmēju ķēdes.</p> <p>Viena no raksturīgākām apakšuzņēmēju ķēžu problēmām, ir samaksas par veiktajiem būvdarbiem būtiska kavēšana vai nepamatota atteikšana zemākā līmeņa</p>	01.07.2022.	<p>FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas EM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Ir sagatavots likumprojekts "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" (22-TA-368), kas paredz noteikt pienākumu galvenajam būvdarbu veicējam un visiem tā apakšuzņēmējiem sniegt informāciju par noslēgtajiem būvdarbu līgumiem bez līguma summas ierobežojuma. Likumprojekts pēc publiskās apspriešanas 2022.gada 16.martā tika novirzīts TAP portālā atbildīgajām institūcijām saskaņošanai un atzinumu sniegšanai.</p> <p>Šobrīd likumprojekts pēc saskaņošanas procesā saņemtajiem atzinumiem tiek precizēts un tuvākajā laikā tiks novirzīts TAP portālā atkārtotai saskaņošanai.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>pienākums, ja līguma summa ir 15 000 euro vai vairāk).</p> <p>RR: Veikti grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”.</p> <p>DR: 2.Noteikt pienākumu apakšuzņēmēju ķēdēs sniegt informāciju vienotajā elektroniskās darba laika uzskaites sistēmā par līgumtiesisko saistību izpildi (norēķināšanās par izpildītajiem darbiem).</p> <p>RR: 2.1. Izstrādāti grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”, kas paredz pienākumu apakšuzņēmēju ķēdēs sniegt informāciju par veikto samaksu par izpildītajiem darbiem.</p> <p>RR: 2.2. Izstrādāta vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datubāzes (VEDLUDB) funkcionalitāte informācijas par veiktajiem maksājumiem iesniegšanai un uzturēšanai.</p>	<p>apakšuzņēmējam, t.i. tam, kas pamata veic būvdarbus paša spēkiem ar saviem darbiniekiem. Rezultātā būvkomersantam veidojas naudas plūsmas problēmas, tas nespēj laicīgi izpildīt savas saistības pret darbiniekiem un valsti (darba algas un nodokļu parādi), kas noved pie tā maksātnespējas. Būvniecības nozares eksperti ir norādījuši, ka naudas līdzekļi, kas akumulējas nenorēķināšanas rezultātā, tiek atgriezti atpakaļ nozarē skaidrās naudas veidā caur “fiktīvajiem” pakalpojumu līgumiem. Datu par norēķināšanos būvdarbu līgumu ietvaros ļaus identificēt apakšuzņēmēju ķēdē esošus būvkomersantus, kas, nenorēķinoties ar apakšuzņēmējiem, akumulē pie sevis finanšu resursus. VID būs iespēja veikt jēgpilnu uzraudzību attiecībā uz akumulētās naudas turpmāko “likteni</p>	<p>01.07.2022.</p> <p>30.12.2022.</p>	<p>EM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas FM</p> <p>BVKB</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas EM, FM</p>	<p>EM ir izstrādāti grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”, kas paredz pienākumu ģenerāluzņēmējam, kā arī apakšuzņēmējam būvniecības informācijas sistēmā iesniegt datus par veiktajiem norēķiniem noslēgto būvdarbu līgumu ietvaros. Likumprojekts tiek virzīts saskaņošanai TAP portālā (21-TA-1028).</p> <p>Izpilde turpinās</p> <p>EM ir uzsākts darbs pie informatīvā ziņojuma izstrādes.</p>
5.8.	<p>Izvērtēt solidārās atbildības ieviešanu būvniecības nozarē.</p> <p>DR: Sadarbībā ar Latvijas Būvniecības padomi izvērtēt nepieciešamību ieviest būvniecības nozarē solidāro atbildību attiecībā uz darba spēka nodokļu nomaksu apakšuzņēmēju ķēdēs.</p>	<p>Solidārā atbildība ir Skandināvijas valstu labā prakse nodokļu iekasēšanas veicināšanā, kā arī darbinieku sociālās aizsardzības stiprināšanā. Solidārā atbildība nozīmē nodokļus administrējošās institūcijas un/vai darbinieka tiesības par nesamaksātiem nodokļiem vai nesamaksāto darba algu</p>	30.12.2022.	EM	<p>Izpilde turpinās</p> <p>EM ir uzsākts darbs pie informatīvā ziņojuma izstrādes.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
	<p>RR: Informatīvais ziņojums par nepieciešamību ieviest solidāro atbildību būvniecības nozarē attiecība uz nodokļu nomaksu apakšuzņēmēju ķēdēs.</p>	<p>vērsties pie apakšuzņēmēju ķēdē nākamā vai ikviena augstāk esošā būvkomersanta vai pasūtītāja, Solidārās atbildības tvērums katrā valstī ir atšķirīgs, tas ir noteikts, ņemot vērā attiecīgajā valstī pastāvošās problēmas. Atsevišķās valstīs solidārā atbildība attiecas tikai uz kavēto nodokļu nomaksu vai tikai uz tiesībām piedzīt neizmaksāto darba algu. Citās valstīs solidārai atbildībai ir plašs tvērums.</p> <p>Solidārās atbildības regulējums bija iestrādāts likumā "Par nodokļiem un nodevām" un paredzēja VID tiesības vērsties ar prasību par kavēto nodokļu nomaksu pie apakšuzņēmēju ķēdē augstāk esošajiem būvdarbu veicējiem. Taču regulējums tika aizvietots ar elektroniskās darba laika uzskaites sistēmas ieviešanu, kas ļauj iegūt objektīvus un ticamus datus par konkrētā objekta būvniecībā nodarbinātajiem un darba laiku objektā. Šādu datu esamību ne tikai ļauj VID efektīvi administrēt darba spēka nodokļus, bet ir priekšnosacījums solidārās atbildības ieviešanai.</p> <p>Tāpat nozarē ir noslēgta vispārāsaistošā ģenerālvienošānās, kas nosaka minimālo atalgojuma līmeni būvniecības profesijās. Šobrīd ir izveidoti priekšnosacījumi solidārās atbildības ieviešanai un būtu jāvērtē solidārās atbildības ieviešanas ietekme uz nozari kopumā un ēnu ekonomikas mazināšanu, kā arī vērtēt solidārās atbildības iespējamo tvērumu.</p>		<p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, VID</p>	

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
5.9.	<p>Būvniecības nozarē noteikt pienākumu kārtot uzņēmumu grāmatvedību elektroniskā formātā (izrakstīt strukturētus e-rēķinus).</p> <p>DR: 1.Būvniecības nozarē noteikt pienākumu kārtot uzņēmuma grāmatvedību elektroniskā formātā, izrakstīt strukturētus e-rēķinus.</p> <p>RR: 1.Veikti grozījumi normatīvajos aktos.</p> <p>DR: 2.Nodrošināt VID tiešsaistes piekļuvi grāmatvedības reģistriem (lai pārliecinātos par e-rēķina esamību un samaksas veikšanas faktu).</p> <p>RR: 2.VID izstrādāta funkcionalitāte informācijas apmaiņai ar uzņēmumu grāmatvedības sistēmām</p>	<p>Ņemot vērā būvniecības nozarē pastāvošo augstu ēnu ekonomikas īpatsvaru un augstus riskus norēķinu kārtībā nepieciešams kā vienā no pirmajām nozarēm ieviest pienākumu kārtot uzņēmuma grāmatvedību elektroniskā formātā, paredzot informācijas apmaiņu ar VID par izrakstītajiem e-rēķiniem.</p>	<p>01.07.2022.</p> <p>30.12.2022.</p>	<p>FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>EM</p> <p>VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	<p>Izpilde nav uzsākta</p>
5.10.	<p>Izvērtēt iespēju paplašināt VID publiskojamo datu datubāzi.</p> <p>DR: Veikts izvērtējums par iespēju publiskot datus par nodokļu maksātāju veiktajiem nodokļu maksājumiem, atsevišķi izdalot algas nodokļu maksājumus, darbinieku skaitu un apgrozījumu četras reizes gadā.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par publiskojamo datu datubāzes paplašināšanu un sagatavoti grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām".</p>	<p>Izvērtēt iespēju VID publiskot datus par visu saimnieciskās darbības veicēju – privātpersonu un sabiedrību – nodokļu maksājumiem, atsevišķi izdalot algas nodokļu maksājumus, darbinieku skaitu un apgrozījumu četras reizes gadā</p>	<p>30.12.2022.</p>	<p>FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VID</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>(VID) Izvērtētas iespējas daļu VID Publiskojamās datu bāzes informāciju publiskot atvērto datu veidā. VID tiek saskaņots grozījumu projekts likumā "Par nodokļiem un nodevām".</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.ceturksnī
5.11.	<p>Mazās uzņēmējdarbības grāmatvedības kārtošanas vienkāršošanas process.</p> <p>DR: Izvērtēt iespējamus risinājumus mazās uzņēmējdarbības grāmatvedības kārtošanas vienkāršošanas procesā.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par turpmāk nepieciešamo rīcību mazās uzņēmējdarbības grāmatvedības kārtošanas vienkāršošanas procesā.</p>	<p>Vienkāršota grāmatvedības kārtošana mazajai uzņēmējdarbībai, ļauj saimnieciskās darbības veicējiem ietaupīt laika resursus un atvieglot saistību izpildi, tādejādi motivējot saimnieciskās darbības veicējus mazināt ēnu ekonomiku savā saimnieciskajā darbībā. Primāri šādu risinājumu nepieciešams izstrādāt saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem ir salīdzinoši mazs darījumu apgrozījums, piemēram, tas nepārsniedz 40 000 <i>euro</i>, kas ir PVN reģistrācijas sliekšnis</p>	30.12.2022.	<p>EM, FM, VID</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	Izpilde nav uzsākta